БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 102 (2135). | 25 май, жума, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СССР ДОСААФИНИНГ V БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамият бешинчи Бутуниттифоқ съездининг делегатларини ва жамиятнинг ҳамма аъзоларини қизғин табриклайди.

ДОСААФнинг бешинчи съезди партия XXII съездининг қарорлари ва бу съездда қабул қилинган КПСС янги Программаси туфайли совет кишиларининг сиёсий ва меҳнат ғайрати беҳисоб ўсган вазиятда ўтмоқда. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм қурилишининг буюк вазифаларини ҳал этмоқда. Партия ва Совет ҳукумати ташқи сиёсат соҳасида турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш ленинча принципини қатъият ва изчиллик билан амалга оширмоқдалар, мустаҳкам тинчлик учун, қаттиқ халқаро контроль остида ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар. Аммо, Ғарбнинг империалистик доиралари, аввало, Америка империализми Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик руҳидаги таклифларига қаттиқ қаршилик кўрсатмоқдалар. Улар ўзларининг қуролли кучларини кўпайтирмоқдалар ва Совет Иттифоқига ҳамда бошқа социалистик давлатларга ҳужум қилишдан иборат макрли планлар тузмоқдалар. Шу сабабли СССР мудофаасини, Совет Қуролли Кучларининг қудратини мустаҳкамлаш бутун совет халқининг энг муҳим вазифасидир.

Партия мамлакат мудофаасини мустаҳкамлашда Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти зиммасига муҳим роль юклайди. Бу жамият меҳнаткашларни, ёшларимизни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм, халқлар дўстлиги руҳида, юксак хушёрлик ва ўз социалистик Ватанининг манфаатларини актив ҳимоя қилишга доим тайёр туриш руҳида тарбиялаши лозим.

КПСС Марказий Комитети ўн миллионларча совет меҳнаткашларини ўз сафларида бирлаштирган кўнгилли жамиятнинг меҳнаткашларни ҳарбий — ватанпарварлик руҳида тарбиялашда, ёшларни армияда хизмат қилишга ҳозирлаш учун актив ёрдам беришда, спортнинг амалий-ҳарбий ва техника турларини ривожлантиришда қилаётган хизматларига юксак баҳо беради. ДОСААФ тўгаракларн ва клубларида донғи кетган кўпгина авиаконструкторлар ва жасур учувчилар тайёрланди ва чиниқди, жамият сафларида ўсиб етишган мард спортчилар Ватанимизнинг жаҳон миқёсида кўпгина авиация рекордлари олишини таъминладилар.

Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамият совет халқи ва унинг қуролли кучларининг қаҳрамонона традицияларини бундан буён аҳоли ўртасида актив пропаганда қилиши, ҳарбий-техника билимларини кенг ёйиши, замонавий оммавий қирғин воситаларидан ҳимоя қилиш чоралари ва усулларини аҳолига ўргатиши, техника бўйича мутахассис кадрларни тайёрлашда хўжалик ташкилотларига ёрдам бериши керак.

ДОСААФ ташкилотлари авиация, радио, автомобиль мотоцикл, сув-мотор спорти, мерганлик спорти ва спортнинг ёшларимизни мард, жасур, жисмоний бақувват қилиб, меҳнатни, билимларни ва техникани севадиган кишилар қилиб тарбиялайдиган бошқа ҳарбий-амалий турларини янада ривожлантиришга кўпроқ эътибор беришлари зарур. Совет спортининг шон-шуҳратини янада ошириш — ДОСААФ спортчиларининг шарафли ишидир.

Ташкилотчилик ишини тинмай яхшилаш, бошланғич ташкилотларни мустаҳкамлаш ва жамият олдида турган вазифаларни ҳал этишда уларнинг ролини оширишга эришиш, комитетлар ва клубларнинг жамоатчилик асосларида иш олиб боришларини, ДОСААФ аъзоларининг ташаббус ва фаолиятини бутун чоралар билан ривожлантириш лозим.

КПСС Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, мудофаа жамиятининг аъзолари партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг доимий қўллаб-қувватлаши билан, Ленин комсомоли билан ҳамкорликда ўз ишини янада юксак даражага кўтарадилар ва Улуғ Ватанимизнинг мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлаш ишига янги ҳисса қўшадилар.

Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи Бутуниттифоқ кўнгилли жамиятининг фаолияти янада кенгайсин ва мустаҳкамлансин!

Яшасин коммунизм сари дадил олға бораётган қудратли социалистик Ватанимиз!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Самимий дўстлик вазиятида

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 22 майда Мали Республикаси давлатининг бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда Модибо Кейта ва унинг рафиқаси ҳамда улар билан биргаликда келган: юстиция давлат министри Жан — Мари Конэ рафиқаси билан, ташқи ишлар министри Барема Бокум рафиқаси билан, ёшлар ташкилотининг бош секретари, депутат Габу Дьавара, миллий маориф министри Абдулай Сингаре рафиқаси билан, сиёсий комиссарлар, депутат—мэрлардан Мамаду Сидибе, Мамаду Диарра, Бирама Сидибе, Мали уруш ветеранлари раиси Баба Колло Диарра, Мали касаба союзлари миллий иттифоқининг вакили Лазар Кулибали, хотин-қизлар ташкилоти ижроия бюросининг вакили Мари Диарра, депутатлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Мали Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Мамаду Фадиала Кейта, элчихона маслаҳатчиси Т. А. Диалло ҳам бор эди.

Зиёфатда совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг раиси Л. И. Брежнев рафиқаси билан, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев рафиқаси билан, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. М. Шверник, В. В. Гришин ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосарлари А. А. Мюрисеп ва Ю. И. Палецкис, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР министрлари А. А. Громико, М. А. Лесечко, Р. Я. Малиновский ва Н. С. Патоличев, СССР давлат комитетларининг раислари С. К. Романовский ва В. Е. Семичастний, Совет Иттифоқи маршаллари М. В. Захаров ва Н. И. Крилов, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. А. Малик, Совет Иттифоқининг Мали Республикасидаги элчиси А. И. Лошчаков, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Н. А. Дигай, армия генерали С. Г. Поплавский, СССР Олий Совети Президиуми халқаро алоқалар бўлимининг мудири В. Г. Висотин, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудирлари Ф. Ф. Молочков ва А. А. Шведов, СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлими мудири вазифасини ижро этувчи А. Я. Попов, Африка халқлари билан дўстлик совет уюшмаси правлениесининг раиси профессор И. И. Потехин ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Ғоят самимий дўстлик вазиятида ўтган зиёфат вақтида СССР Олий Совети Президиумининг раиси Л. И. Брежнев ва Мали Республикасининг давлат бошлиғи, ҳукумат раиси Модибо Кейта нутқ сўзладилар.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ҳурматли Президент жаноблари!

Азиз меҳмонлар!

Дўстлар! Ўртоқлар!

Биз бугун эрксевар Мали халқининг вакилларини — Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейтани, унинг муҳтарама рафиқасини ва Президентнинг ҳамроҳлари — Малининг таниқли давлат ва жамоат арбобларини зўр мамнуният билан қабул қилмоқдамиз. Биз Президент Модибо Кейта билан шахсий алоқа боғлашимиздан хурсандмиз. Совет Иттифоқида Модибо Кейтани Малининг мустақиллиги учун, Африка озодлиги учун, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун атоқли курашчи сифатида яхши биладилар.

Мамлакатларимиз ўртасида ўзаро ишонч ва ҳурматга, тенглик ҳамда бир-бирларининг ички ишларига аралашмасликдан иборат юксак принципларга асосланган самимий дўстона муносабатлар ўрнатилди. Совет-Мали дўстлиги ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Бизнинг мамлакатларимиз барча халқларнинг тўла миллий озодлиги учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун, демократия ва прогресс учун курашаётган кучлар сафида бирга бормоқдалар.

Маълумки, манфаатларнинг ана шу бирлиги Мали Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида самимий дўстликни ва кенг самарали ҳамкорликни янада ривожлантириш учун мустаҳкам асос вужудга келтиради.

Президент жаноблари! Азиз меҳмонлар!

Совет юртига келганингизга атиги икки кун бўлди ва табиий, Совет Иттифоқи тўғрисида, халқимиз тўғрисида ҳали тўлароқ таассурот ололганингизча йўқ. Аммо Москва аҳолисининг азиз меҳмонларни самимий кутиб олганлиги, сизнинг Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчев билан ва Совет Иттифоқининг бошқа давлат ҳамда жамоат арбоблари билан биринчи учрашувларингиз ва суҳбатларингиз Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқи Мали халқига, Мали халқининг муносиб вакиллари бўлган сизларга нисбатан чин кўнгилдан изҳор қилаётган самимий дўстона туйғуларини ҳозирданоқ ҳис этишингиз учун имконият яратиб берди, деб ишонаман.

Сизлар яқин кунларда Совет Иттифоқи бўйлаб сафарга жўнайсиз. Бу сафар сизлар учун фойдали ва мароқли бўлади, деб умид қиламан. Сизлар мамлакатимизда жаҳонда биринчи коммунистик жамият қуришдан иборат улуғвор ва энг олижаноб вазифани бажариш билан банд бўлган совет кишиларининг тинч ижодий меҳнатини ўз кўзингиз билан кўрасиз.

Азиз дўстлар, бизнинг мамлакатимизда ўзингизни худди ўз юртингиздагидек ҳис этишингизни истаймиз. Биз сизларни қизиқтираётган ҳамма нарсаларни кўрсатишга, тажрибаларимизни баҳам кўришга, сизларни ютуқларимиз билан, чинакам ҳаётимиз билан таништиришга тайёрмиз.

Сизнинг Африкангизда икки қишлоқ ўртасида сўқмоқ йўл очиш учун бир жуфт оёқнинг ундан ўтиши кифоя эмас, кўп кишилар бу йўлдан ўтиши керак, деган гап бор деб эшитганман. Буни мамлакатлар ўртасидаги муносабатларга ҳам татбиқ этса бўлади. Москвадан Бамакогача олти минг километрдан кўпроқ масофа бор. Ана шу «сўқмоқ йўл» қисқа эмаслигини кўриб турибсиз. Аммо ўтган йилнинг бир ўзидагина йигирмадан ортиқ Мали ва Совет делегациялари — ёшларнинг вакиллари, журналистлар, кооператорлар, медицина ходимлари, артистлар, ёзувчилар, спортчилар ва бошқа кўп кишилар ана шу йўлни босиб ўтдилар. Мамлакатларимиз ўртасида дўстлик йўли очилди, бу йўлни ҳар иккала томондан кўп кишилар очиб бердилар, деб айтишимиз мумкин.

Президент жаноблари, Сизнинг визитингиз Совет Иттифоқи билан Мали Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантиришда янги муҳим қадам қўйилганлигидан далолат беради.

Бизнинг мамлакатларимизнинг Совет-Мали дўстлигининг кенг ва равон йўли бир-бири билан боғлансин.

Мен Мали Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги мустаҳкам дўстлик учун қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

Азиз меҳмонимиз Президент Модибо Кейта ва унинг рафиқаси соғлиғи учун!

Мали Республикаси ҳукумат делегациясининг ҳурматли аъзолари соғлиғи учун!

МОДИБО КЕЙТА нутқи

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси жаноблари!

СССР Министрлар Советининг Раиси жаноблари!

Ҳурматли хонимлар, азиз ўртоқлар!

Мали Республикасининг делегацияси мамлакатингизга келганига бир кечаю кундуздан сал кўпроқ вақт ўтди. Мен москваликларнинг бизни қардошларча самимий кутиб олганликлари учун Мали Республикасининг делегацияси номидан сизларга чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қилишни истайман.

Биз Совет Иттифоқида ўртоқларимиз ва қардошларимиз билан учрашамиз, деган қатъий ишонч билан бу ерга келдик, бунинг боиси шуки, Совет Иттифоқи халқлари ва Мали халқлари бир сафда туриб, мустамлакачиликка қарши, неоколониализмга қарши ва жабр-зулмнинг барча формаларига қарши, бутун дунёда тинчлик учун оғир, буюк, лекин зўр умид бағишловчи кураш олиб бормоқдалар.

Биз Совет Иттифоқига қилган сафаримизни мамлакатингизга қилинган зиёрат деб ҳисоблаймиз. Биз жаҳон тарихининг боришини ўзгартириб юборган гениал идея, бутун дунёда кун сайин қарор топаётган идея келиб чиққан манбага боришни истаган эдик. Бу идеяга ҳатто қаттиқ қаршилик кўрсатаётганликларига қарамай, у қарор топмоқда.

Жаҳонда ҳали икки куч мавжуд экан, серғайрат кучлар пировардида муқаррар ғалаба қилади.

Империализм социализмга ҳуруж қилаётганлигига қарамай, ана шу кучли, қудратли идея ғалаба қилади.

Сизлар ҳам, бизлар ҳам социализм ғалабасига аминмиз. Шу сабабли, мамлакатингиздаги ҳаётнинг реал шарт-шароитлари бизнинг ҳаётимизнинг реал шарт-шароитларидан бирмунча фарқ қилса ҳам, сиз қўлланаётган методлар бизнинг методларимиздан бирмунча фарқ қилса ҳам, мамлакатингиздаги ҳаётни, сизларнинг ютуқларингизни аниқ кўриб билмоқ учун ана шу идеянинг биринчи манбаларига келишни истадик. Бунинг устига, биз сизларнинг тажрибаларингизни қўлланишни хоҳлаймиз, чунки асосий нарса биз ўз олдимизга қўяётган мақсад, сизлар эндиликда рўёбга чиқарган мақсаддадир, сизлар ривожлантириш ва камолотга эриштириш учун интилаётган натижалардадир.

Ўртоқлар!

Мали Республикасининг делегацияси кўп умидлар билан бу ерга келди, чунки бизнинг бу визитимиз ишонч ва дўстлик белгиси остида ўтмоқда. Биз мамлакатимиз тараққиётининг оғир пайтларида, мамлакатимиз империалистларнинг ҳужум объекти бўлган ва империалистлар бизнинг мустақиллигимизни тугатишга уринган пайтларда сизнинг дўстлигингизнинг қадрига ета олган эдик. Совет Иттифоқи халқлари мамлакатимизнинг мустақиллигини, территориал бутунлигини ва миллий бирлигини мустаҳкамлаш соҳасида бизга кўрсатган ёрдамини Мали халқи ҳеч қачон эсдан чиқармайди.

Бизнинг делегациямиз Совет Иттифоқи халқларининг социализм ва коммунизм қурилишида, умумий тинчлик учун курашда тобора кўпроқ буюк ғалабаларга эришувини астойдил тилайди.

Мен Совет Иттифоқи халқлари билан Мали Республикаси халқи ўртасидаги дўстлик учун, умумий тинчлик йўлида курашаётган барча халқлар дўстлиги учун қадаҳ кўтаришингизни сўрайман.

ЎЗБЕК ДИЁРИДА САМИМИЙ КУТИБ ОЛИШ

МАЛИ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ДАВЛАТ БОШЛИҒИ ВА ҲУКУМАТ РАИСИ МОДИБО КЕЙТА ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

Мустамлакачилик зулми кишанларини парчалаб ташлаётган Африка халқларининг орзу ва тилаклари Ўзбекистон меҳнаткашларига яқин ва тушунарлидир. Барча совет кишилари каби республикамиз шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари ҳам Африкадаги ёш Мали давлатининг муваффақиятларини қизғин табрикламоқдалар. Мали давлати ўзининг миллий мустақиллигини янада мустаҳкамлаш йўлидан дадил олға бормоқда ва тинчлик ҳамда халқлар ўртасида дўстлик учун актив кураш олиб бормоқда.

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейтанинг СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг меҳмони сифатида Совет Иттифоқига келганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб, Ўзбекистон меҳнаткашлари хурсанд бўлган эдилар. Африканинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби 24 майда ўзбек диёрида самимий кутиб олинди.

Тошкент аэровокзалида Мали Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари ҳилпираб турар эди. Бинонинг пештоқида Модибо Кейта, Н. С. Хрушчев ва Л. И. Брежневнинг портретлари кўзга ташланади. «Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта, хуш келибсиз!» деган сўзлар транспарантга катта ҳарфлар билан ёзилган эди.

Шаҳар корхоналари ва муассасалари коллективларининг неча юзлаб вакиллари аэродромга тўпландилар. Кутиб олувчилар Мали Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР байроқчаларини кўтариб олганлар. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова, Республика Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, СССР Олий Советининг депутатлари Г. Ф. Наймушин, Қ. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабков, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Саҳибоев, республика министрлари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, журналистлар бу ерга келдилар.

Маҳаллий вақт билан соат 17. Кумушсимон ҳаво лайнери аэропортнинг бетон ётқизилган майдонига қўнади. Шу ерда ҳозир бўлган кишилар самолётдан чиқиб келган Модибо Кейта ва унинг рафиқасини самимий табриклайдилар.

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейтанинг Тошкентга келиши. Суратда: Тошкент аэропортида кутиб олиш маросими.

А. Горокрик ва В. Кожевников фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси билан бирга Тошкентга юстиция давлат министри Жан-Мари Конэ рафиқаси билан, ташқи ишлар министри Барема Бокум, ёшлар ташкилотининг бош секретари, депутат Габу Дьавара, миллий маориф министри Абдулай Сингаре рафиқаси билан, сиёсий комиссарлар, депутат-мэрлар Мамаду Сидибе, Мамаду-Диарра, Бирама Сидибе, депутатлар, касаба союз, жамоат ташкилотлари, хотин-қизлар, ёшлар ташкилотларининг вакиллари, уруш ветеранлари ва Малининг бошқа расмий кишилари ҳам келдилар.

Тошкентга келганлар орасида Мали Республикасининг СССРдаги элчиси Мамаду Фадиала Кейта рафиқаси билан бор эди.

(Давоми иккинчи бетда).

МОДИБО КЕЙТА

СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг меҳмони сифатида Совет Иттифоқига расмий визит билан келган Мали давлатининг бошлиғи ва Мали Республикаси ҳукуматининг раиси Модибо Кейта кеча Ўзбекистонга келди.

Модибо Кейта Африканинг кўзга кўринган сиёсий ва давлат арбобидир. У 1915 йил 4 июнда Бамако шаҳрида туғилди, шу ерда бошланғич ва ўрта маълумот олди. 1936 йилда педагогика колледжини муваффақият билан битириб, бир неча йил мобайнида ўқитувчи бўлиб ишлади.

Модибо Кейта ёшлик чоғиданоқ Франциянинг собиқ Ғарбий ва Экватор Африкасида халқнинг миллий-озодлик ҳаракатида фаол қатнашди. У 1946 йилда «Судан иттифоқи» партиясининг асосчиларидан бири бўлди. Бу партия мамлакатни мустамлака зулмидан тезроқ озод этиш учун курашда Мали халқининг ташкилотчиси сифатида майдонга чиқди. Ҳозирги вақтда «Судан иттифоқи» — Мали Республикасининг ҳукмрон партиясидир. 1947 йилда Модибо Кейта бу партиянинг бош секретари қилиб сайланди.

Миллий-озодлик курашига фаол қатнашгани учун Модибо Кейта мустамлака ҳукмдорлари томонидан бир неча марта тақиб ва репрессия қилинди. У Париждаги қамоқда ётди, саҳрои кабирнинг узоқ районларига икки йилга сургун қилинди.

Мустамлакачиликка қарши курашда Африка мамлакатлари халқлари бирлигининг тарафдори бўлган Модибо Кейта 1959 йилда Мали Федерацияси тузишнинг ташаббускорларидан бири бўлди. Федерацияга Судан Республикаси (собиқ Франция Судани) ва Сенегал Республикаси кирган.

Модибо Кейта таъсис федерал ассамблеясининг раиси бўлиб сайланди ва 1959 йил апрелидан федерал ҳукуматни бошқарди. 1960 йил 22 сентябрда Сенегал Федерациядан ажралиб чиққач, Судан Республикаси мустақил суверен давлат деб эълон қилиниб,

Мали Республикаси номини олди. Модибо Кейта давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси қилиб сайланди.

Модибо Кейта бошчилигидаги Мали ҳукумати миллий мустақилликни, мамлакат суверенитети ва бирлигини янада мустаҳкамлаш сиёсатини олиб бормоқда, республика экономикаси ва социал тараққиётининг беш йиллик планини ишлаб чиқиб, уни амалга оширмоқда.

1961 йил сентябрида Мали Республикаси ҳукумати мамлакат территориясидаги француз ҳарбий базаларини тугатишга ва барча француз қўшинларини чиқариб юборишга эришди.

Мали Республикаси ўз ташқи сиёсатида ҳарбий-сиёсий блокларга аралашмаслик ва бетарафлик принципларига изчил амал қилмоқда. Мали Республикасининг ҳукумати ўзининг тинчлик ҳамда халқаро хавфсизлик тарафдори эканлигини, мустамлакачиликнинг ҳар қандай форма ҳамда кўринишларини тўла ва узил-кесил тугатишга қатъий бел боғлаганлигини амалда исботламоқда.

«Судан иттифоқи» партиясининг бош секретари, давлат ва ҳукумат бошлиғи Модибо Кейта Мали Республикасининг Совет Иттифоқи ҳамда барча тинчликсевар мамлакатлар билан дўстона муносабатларини янада мустаҳкамлаш учун курашмоқда.

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам малилик ҳурматли меҳмон ва унинг ҳамроҳларини қизғин табрикламоқдалар. Мали Республикаси халқига ва ҳукуматига ўз миллий экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятлар тиламоқдалар.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ РУМИНИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети, Руминия Халқ Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг таклифига мувофиқ, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг партия-ҳукумат делегацияси 1962 йил июнь ойининг иккинчи ярмида дўстлик визити билан Руминия Халқ Республикасига боради. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев делегацияга бошчилик қилади.

КРЕМЛДАГИ УЧРАШУВ ВА СУҲБАТЛАР

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта 22 майда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ҳузурида бўлди.

Л. И. Брежнев ва Модибо Кейта ўртасида дўстона суҳбат бўлди. Бу суҳбат ғоят самимий вазиятда ўтди.

* * *

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта 22 майда Кремлда СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ҳузурида бўлди.

Н. С. Хрушчев ва Модибо Кейта ўзаро суҳбатлашдилар. Бу суҳбат самимий, дўстона характерда бўлди ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. (ТАСС).

СОВЕТ-МАЛИ МУЗОКАРАЛАРИ

23 майда Кремлда Совет-Мали музокаралари бўлиб ўтди.

Музокараларда совет томонидан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, А. И. Микоян ўртоқлар, СССР министрлари А. А. Громико, М. А. Лесечко, Н. С. Патоличев, СССР Министрлар Советининг Чет эл мамлакатлари билан маданий алоқалар давлат комитети раиси С. К. Романовский, СССР Министрлар Советининг Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов қатнашдилар.

Музокараларда СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. А. Малик, СССР Ташқи ишлар министрлиги биринчи Африка бўлимининг мудири А. А. Шведов, СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлими мудирининг вазифасини бажарувчи А. Я. Попов ҳозир бўлдилар.

Музокараларда Мали томонидан давлат бошлиғи ва ҳукумат Раиси Модибо Кейта билан биргаликда юстиция давлат министри Жан-Мари Конэ, ташқи ишлар министри Барема Бокум, Мали Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Мамаду Фадиала Кейта, ёшлар ташкилотининг бош секретари Габу Дьавара, миллий Маориф министри Абдулай Сингаре, сиёсий комиссарлар, мэр-депутатлар Мамаду Сидибе, Мамаду Диарра, Бирама Сидибе, депутат Сидидье Умар, Мали касаба союзлари миллий иттифоқининг вакили Лазар Кулибали, хотин-қизлар ташкилоти ижроия бюросининг вакили Мари Диарра, уруш ветеранлари иттифоқининг президенти Баба Колло Диарра, президент кабинетининг бошлиғи Мамаду Макалу, Президентнинг адъютанти лейтенант Абдулай Уологем, матбуот ва ташқи ишлар бўйича маслаҳатчи Мамаду Талла қатнашдилар.

Музокаралар самимийлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Совет-Мали муносабатларини ривожлантириш масалалари, шунингдек халқаро аҳволнинг ҳар иккала томонни қизиқтириб турган масалалари муҳокама қилинди.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг ижроия комитети барча депутатларга маълум қиладики, 1962 йил 29 майда саккизинчи чақириқ область Советининг VII сессияси бўлади.

Сессияда «Пахта, маккажўхори, каноп, сабзавот, картошка ва чорва маҳсулотларини кўпайтиришдаги иш натижалари учун қишлоқ хўжалик ходимларини моддий жиҳатдан рағбатлантириш тўғрисида»ги масала муҳокама қилинади.

Сессия эрталаб соат 11 да Ўзбекистон давлат эстрада театри биносида (Навоий кўчаси, 55-уй) очилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

ЎЗБЕК ДИЁРИДА САМИМИЙ КУТИБ ОЛИШ

(Боши биринчи бетда).

Айни вақтда азиз меҳмоннинг Совет Иттифоқи бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлган СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. А. Мюрисеп, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. А. Малик, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков, армия генерали С. Г. Поплавский, СССР Ташқи ишлар министрлиги бўлим мудирларининг ўринбосарлари И. М. Ежов, И. С. Спицкий ва бошқалар Тошкентга келдилар.

Республика раҳбарлари Модибо Кейта ва унинг ҳамроҳлари билан дўстона қўл қисишиб кўришадилар.

Болалар келган меҳмонлар ёнига югуришиб борадилар. Улар ҳурматли меҳмон ва унинг йўлдошларига катта гулдасталар тақдим этадилар.

Фахрий қоровул бошлиғи рапорт беради. Оркестр Мали Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнларини ижро этади. Модибо Кейта Ё. С. Насриддинова ва Р. Қурбонов билан биргаликда фахрий қоровул олдидан ўтади ва совет жангчилари билан саломлашади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Р. Қурбонов нутқ сўзлайди. Р. Қурбонов қуйидагиларни айтади:

Ҳурматли Президент жаноблари!

Ҳурматли хонимлар, жаноблар!

Азиз дўстлар!

Ўртоқлар!

Мали Республикасининг атоқли сиёсий ва давлат арбоби, Президент жаноблари, Сизни ва ҳамроҳларингиз бўлган масъул давлат арбобларини Совет Ўзбекистони пойтахти Тошкентда ўзбек халқи номидан, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети Президиуми ва Ҳукумати номидан самимий табриклашимдан ғоят хурсандман.

Биз Сизнинг бу сафарингиздан ва шу ёқимли баҳор кезида республикамиз билан танишиб чиқиш имкониятига эга бўлишингиздан хурсандмиз. Биз шунга аминмизки, Сизнинг Совет Иттифоқига қилган сафарингиз ва Совет давлати раҳбарлари билан фикр олишувингиз Совет Иттифоқи билан Мали Республикаси халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш ишига, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади.

Президент жаноблари, Сиз республикамизда бўлган вақтингизда барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Африкадаги қадимий давлатлардан бирининг эрксевар халқига, шу билан бирга, ёш Мали Республикасига, мустамлакачилик кишанларини парчалаб ташлаб, ўзининг миллий мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Мали халқига самимий ҳурмат ва муҳаббат билан қараётганликларини шахсан кўриб ишонч ҳосил қила оласиз.

Шу муносабат билан Совет ҳукумати бошлиғи Никита Сергеевич Хрушчевнинг сўзларини эслатиб ўтаман. Никита Сергеевич Хрушчев империалистларнинг халқларга манфур мустамлакачиликнинг умрини узайтиришга ҳар қандай уриниб кўришларига қарамай, одамларни эзиш ва асорат остига олишнинг ана шу шармандали системанинг сўнгги қолдиқлари яқин вақт ичида узил-кесил ва абадий тугатилади ва улуғ Африка қитъасининг бепоён ерларида мустамлакачининг оёғи, ажнабий босқинчининг этиги поймол этадиган бир парча ер ҳам қолмаслигига қатъий аминмиз, деган эди.

Модибо Кейта жаноб олийлари, Сизни ишонтириб айтаманки, биз республикамизнинг ҳаёти билан атрофлича танишиб чиқишингиз учун бутун имкониятларни яратиб берамиз, Ўзбекистон халқи эса, Сизни, азиз меҳмонларимизни очиқ чеҳра билан кутиб олади.

Хуш келибсиз, ҳурматли Президент жаноблари, азиз меҳмонлар!

Модибо Кейта микрофон ёнига келади. У бундай дейди:

Ўзбекистон Республикасининг муҳтарама Президенти хоним!

Ўзбекистон Республикаси Министрлар Советининг муҳтарам Раис жаноблари!

Азиз дўстлар!

Биз меҳмондўст Ўзбекистон диёрига келганлигимиз билан ғоят бахтиёрмиз.

Биз шу нарсага бундан ҳам кўпроқ хурсандмизки, Ўзбекистон меҳнаткашлари социалистик қурилиш ишида қандай муваффақиятларга эришганликларини бу ерда ўз кўзимиз билан кўриб, қаноат ҳосил қила оламиз. Бу нарса биз учун яна шунинг учун ҳам муҳимроқки, бизнинг Мали Республикамиз ёш республика бўлиб, икки йилча муқаддам мустақилликка эришди ва ҳозир ўз ҳаётини қуриш йўлида турибди.

Шунинг учун биз Совет Иттифоқига қилган сафаримизга одатдаги традицион сафарлар ҳамда давлат ва ҳукумат бошлиқлари ўртасидаги визит айирбошлашлар нуқтаи назаридангина қарамай, бу сафаримизга янги ҳаёт манбаларига қилинган зиёрат деб ҳам қарамоқдамиз.

Биз бир вақтлар кам тараққий этган мамлакат қандай қилиб ўз тараққиётида жуда катта ютуқларга эришганлигини ҳамда жаҳондаги энг қудратли мамлакатлар билан бир қаторга чиқиб олганлигини ўрганмоқчимиз.

Мен шуни изҳор этмоқчиманки, озодликнинг тўла ғалабасига, империализм ва адолатсизликнинг тугатилишига, тинчлик ишининг тантанасига, шармандали мустамлакачилик системасининг йўқ бўлишига Мали халқи чуқур аминдир.

Р. Қурбонов ва Модибо Кейтанинг нутқлари кўп марта қарсаклар билан бўлиниб турди.

Модибо Кейта Ё. С. Насриддинова ва Р. Қурбонов билан биргаликда очиқ автомашинага тушади ва мотоциклчиларнинг фахрий эскорти билан бирга ўзи учун ажратиб берилган резиденцияга жўнайди.

Машиналар кортежи ўтиб борган шаҳар кўчалари ва майдонлари байроқлар, қизил транспарантлар билан безатилган эди. Бу транспарантларга француз, рус ва ўзбек тилларида шу сўзлар ёзилган эди:

«Яшасин СССР ва Мали Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик!», «Африканинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашувчиларга салом!», «Яшасин бутун дунёда тинчлик!».

Ўзбекистон пойтахтининг минг-минглаб меҳнаткашлари бутун йўл бўйи ҳурматли меҳмонни ва унинг йўлдошларини самимий табрикладилар.

* * *

Кечқурун Модибо Кейта ва унинг рафиқаси Навоий номли Ўзбекистон давлат опера ва балет театрида «Шоирнинг қалби» спектаклини томоша қилдилар.

Театрда Модибо Кейта билан бирга Мали Республикасининг у билан бирга келган давлат ва жамоат арбоблари, шунингдек Совет Иттифоқи бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлган СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. А. Мюрисеп, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. А. Малик ва бошқа расмий кишилар бор эди.

Театрда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари И. В. Бабков, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари ҳозир бўлдилар.

Театр зали давлат байроқлари билан безатилган эди. Спектакль бошланиши олдидан оркестр Мали Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат гимнларини ижро этди.

Спектаклда ҳозир бўлган томошабинлар Модибо Кейта ва унинг йўлдошларини қизғин табрикладилар. (ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ТАШРИФЛАР

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта Тошкентга келганидан сал вақт ўтгач, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова ҳузурида бўлди.

Модибо Кейта билан бирга юстиция давлат министри Жан Мари Конэ, ташқи ишлар министри Барема Бокум, ёшлар ташкилотининг бош секретари, депутат Габу Дьавара — булар «Судан Иттифоқи» партияси Миллий сиёсий бюросининг аъзоларидир, миллий маориф министри Абдулай Сингаре, шунингдек Миллат мажлисининг депутатлари, Мали раҳбар давлат ва партия ходимлари, жамоат арбоблари, Мали Республикасининг СССРдаги элчиси Мамаду Фадиала Кейта ҳозир бўлдилар.

Ё. С. Насриддинова билан Модибо Кейта ўртасида суҳбат бўлди. Бу суҳбат самимий дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда совет томонидан СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. А. Мюрисеп, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабков, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. А. Малик Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков, армия генерали С. Г. Поплавский, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев ҳозир бўлдилар.

* * *

Модибо Кейта шу куниёқ Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов ҳузурида бўлди.

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси билан бирга юстиция давлат министри Жан-Мари Конэ, ташқи ишлар министри Барема Бокум, ёшлар ташкилотининг бош секретари, депутат Габу Дьавара — булар «Судан иттифоқи» партияси миллий сиёсий бюросининг аъзоларидир, шунингдек миллий маориф министри Абдулай Сингаре, шунингдек Миллат мажлисининг депутатлари, Мали раҳбар давлат ва партия ходимлари, жамоат арбоблари, Мали Республикасининг СССРдаги элчиси Мамаду Фадиала Кейталар бор эди.

Р. Қурбонов билан Модибо Кейта ўртасида самимий дўстона суҳбат бўлди.

Суҳбатда совет томонидан СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. А. Мюрисеп, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. А. Малик, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, Ўзбекистон ССР Госпланининг раиси С. К. Зиёдуллаев, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков, армия генерали С. Г. Поплавский ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

МОДИБО КЕЙТА МОСКВАДА

МОСКВА, 23 май. (ТАСС). Бугун Кремлда Совет-Мали музокаралари бўлди. Музокараларда совет томонидан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, А. И. Микоян ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Мали томонидан музокараларда давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта билан биргаликда юстиция давлат министри Жан-Мари Конэ, ташқи ишлар министри Барема Бокум, Мали Республикасининг СССРдаги элчиси Мамаду Фадиала Кейта ва азиз меҳмоннинг бошқа ҳамроҳлари қатнашдилар.

Музокаралар самимият ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Совет-Мали муносабатларини ривожлантириш масалалари, шунингдек ҳар иккала томонни қизиқтираётган халқаро аҳвол масалалари муҳокама қилинди.

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси 23 майда зиёфат берди.

Зиёфатда совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян ва бошқа ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Самимий дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида Модибо Кейта ва Л. И. Брежнев нутқ сўзладилар.

Модибо Кейта ва унинг ҳамроҳлари шу куни совет пойтахтининг ҳаёти билан танишиб чиқишни давом эттирдилар. Меҳмонлар биринчи давлат подшипник заводида бўлдилар.

Кечқурун Мали меҳмонлари ССР Иттифоқи Большой театри спектаклида ҳозир бўлдилар. Мали Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган ложада Модибо Кейта ва унинг ҳамроҳлари билан бирга Н. С. Хрушчев, Л. И. Брежнев ва бошқа ўртоқлар ўтирар эдилар.

Мали Республикасининг заказлари асосида

ВЛАДИМИР, (ТАСС). Ковров экскаватор заводига Мали Республикасидан заказ келди. Ана шу корхонанинг ер қазувчи машиналари Африкадаги кўпгина мамлакатларнинг қурилишларида ғоят самарали бўлиб чиқди. Завод коллективи Мали бинокорларининг заказини иложи борича тезроқ адо этишга аҳд қилди.

Владимир халқ хўжалиги кенгаши корхоналари Африкадаги ана шу ёш мамлакатдан тез-тез заказ олиб турадилар. Яқинда улар кабелларни, электр симларини, радио асбобларини, полихлорвинилдан ясалган буюмларни Малига муддатидан олдин юбордилар.

МОДИБО КЕЙТА ҲУЗУРИДА ЗИЁФАТ

Мали Республикасининг давлат бошлиғи ва ҳукумат раиси Модибо Кейта 23 майда зиёфат берди.

Зиёфатда совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг раиси Л. И. Брежнев рафиқаси билан, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев рафиқаси билан, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. А. Мюрисеп, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР Министрлари А. А. Громико, М. А. Лесечко, Р. Я. Малиновский, Н. С. Патоличев, СССР давлат комитетларининг раислари С. К. Романовский ва В. Е. Семичастний, Совет Иттифоқи маршали М. В. Захаров, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Я. А. Малик, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, армия генерали С. Г. Поплавский, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудирлари Ф. Ф. Молочков ва А. А. Шведов, СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлими мудири вазифасини бажарувчи А. Я. Попов, Африка халқлари билан дўстлик совет уюшмаси правлениесининг раиси профессор И. И. Потехин ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Модибо Кейта ва унинг рафиқаси билан биргаликда юстиция министри Жан-Мари Конэ рафиқаси билан, ташқи ишлар министри Барема Бокум рафиқаси билан, Мали Республикасининг СССР даги элчиси Мамаду Фадиала Кейта, ёшлар ташкилотининг бош секретари депутат Габу Дьавара, миллий маориф министри Абдулай Сингаре рафиқаси билан, сиёсий комиссарлар мэр-депутатлар Мамаду Сидибе, Мамаду Диарра, Бирама Сидибе, уруш ветеранлари иттифоқининг президенти Баба Колло Диарра, Мали касаба союзлар миллий иттифоқининг вакили Лазар Кулибали, хотин-қизлар ташкилоти ижроия бюросининг вакиласи Мари Диарра ва бошқалар қатнашдилар.

Дўстона, самимий вазиятда ўтган зиёфат вақтида Модибо Кейта ва Л. И. Брежнев нутқ сўзладилар.

МОДИБО КЕЙТА нутқи

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси жаноблари!

СССР Министрлар Советининг Раиси жаноблари!

Муҳтарама хонимлар! Муҳтарам министрлар! Азиз ўртоқлар!

Мамлакатингизга қилган сафаримиз вақти чоғлиқ билан ўтаётганлиги учун сизларга Мали Республикасининг делегацияси номидан қизғин миннатдорчилик билдирмоқчиман. Ўртоқларим номидан сизларга шуни айтмоқчиманки, Москвага келган кунимиздан буён биз ўзимизни ўз уйимиздагидек, ўзимизнинг Мали Республикамизда бўлгандек ҳис қилмоқдамиз.

Дарвоқе бу нарсани шу ҳам тасдиқлайдики, кишиларни бир-биридан айириб турувчи масофа бўлишига қарамай, ирқ ва тилдаги тафовутга қарамай, идея одамларни бирлаштиради, деган умумий бир қонун реал равишда мавжуддир.

Худди мана шунинг учун ҳам мен бир улуғ идеянинг, хоҳ бир мамлакат иккинчи мамлакатни эзиши бўлсин, хоҳ бир хил одамлар иккинчи хил одамларни эзиши бўлсин,—ҳамма зулм системаларининг тугатилиши ҳақидаги идеянинг зафарли тантанаси учун қадаҳ кўтараман.

Мен шу идеяни амалга ошира билган совет халқининг генийси кашф этган ана шу улуғ идея учун, ҳозир барча мамлакатлар, барча қитъалардаги миллионлаб ва юз миллионлаб кишиларга умид бахш этиб турган идея учун қадаҳ кўтараман.

Мен Совет Иттифоқи билан Мали Республикаси халқларининг дўстлиги учун, ҳамма тинчликсевар халқларнинг дўстлиги учун, бутун дунёда тинчликнинг тантанаси учун қадаҳ кўтараман.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ҳурматли президент жаноблари ва Кейта хоним!

Жаноб министрлар! Элчи жаноблари!

Малилик азиз дўстлар!

Ўртоқлар!

Ўртоқларча самимий вазиятда ҳурматли дўстларимиз— дўст Мали халқининг вакиллари билан яна учрашиш биз учун жуда қувончлидир.

Президент жаноблари, совет халқи ва Совет ҳукумати шаънига самимий сўзлар айтганлигингиз ва яхши истаклар билдирганингиз учун, Совет Иттифоқининг ер юзида мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга, мустамлакачиликни узил-кесил тугатишга ва жаҳондаги барча халқлар ўртасида дўстона ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган тадбирларига юксак баҳо берганлигингиз учун ўз номимдан, ҳукуматимизнинг бошлиғи Никита Сергеевич Хрушчев номидан ва шу ерда ҳозир бўлган ўртоқларимиз номидан самимий ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Мали Республикаси ҳам ана шу олижаноб мақсадларга эришиш йўлидаги курашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётганлигини яхши биламиз. Мали халқининг ўз мамлакатида янги ҳаёт барпо қилишда эришган дастлабки муваффақиятлари ҳам бизни астойдил қувонтиради. Совет Иттифоқи халқлари Мали ҳукумати ва халқининг ўтмишдаги мустамлакачиликнинг оғир меросини тез ва бутунлай йўқ қилиш, ўз ватанининг мустақиллигини мустаҳкамлаш, унинг экономикаси ва маданиятини ривожлантиришни таъминлаш йўлида зўр ғайрат билан қилаётган ишларини самимий хайрихоҳлик билан кузатиб турибдилар.

Президент жаноблари, Сиз барча маликларни мамлакатни миллат кучи билан зўр иншоотлар барпо қилинаётган мамлакатга айлантириш ва қашшоқлик, жаҳолат ҳамда касаллик нималигини билмайдиган замонавий эркин давлатни вужудга келтириш учун бир ёқадан бош чиқариб кураш олиб боришга даъват этдингиз. Мали халқининг ана шу интилишлари биз, совет кишиларига, жуда яқин ва тушунарлидир. Бизнинг халқимиз катта ва оғир йўл босиб ўтди. Чор Россияси қолоқ ва қашшоқ мамлакат эди. Аммо, мамлакатимизнинг ишчилари ва деҳқонлари капиталист ва помешчиклар зулмини ағдариб ташлаб, зўр ғайрат билан фидокорона меҳнат қилиб, тарихан қисқа вақт ичида қудратли илғор социалистик давлатни— Совет Иттифоқини вужудга келтирдилар.

Биз социализм барпо қилдик. Социализм киши киши томонидан эксплуатация қилинмайдиган, заводлар, фабрикалар ва ерлар меҳнаткашларнинг ўз ихтиёрида бўлган жамиятдир. Совет халқи ҳозирги вақтда ўзининг Коммунистик партияси раҳбарлигида янги марраларга чиқиб олди: Совет халқи жаҳонда биринчи коммунистик жамиятни, барча кишилар социал жиҳатдан тамомила тенг бўлган, фан ва маданият ўз тараққиётида жуда юксак даражага эришадиган ва ҳамма моддий жиҳатдан маъмур яшайдиган жамиятни қурмоқда. Дўстлар, мамлакатимизнинг турли жойларига бориб, ана шу буюк қурилиш қандай ривожланиб бораётганлигини, совет кишилари қандай зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, коммунизмнинг муҳташам биносини қураётганлигини ўз кўзингиз билан кўрасизлар. Коммунизм байроғига: барча халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодат сўзлари ёзилган.

Мали Республикаси мустамлакачилик кишанларини қатъиян парчалаб ташлаб ва янги эркин ҳаёт қуриш йўлига ўтиб, барча тинчликсевар мамлакатларнинг, бутун прогрессив инсониятнинг хайрихоҳлиги ва қўллаб-қувватлашига сазовор бўлди.

Мали ҳукумати ва халқи Совет Иттифоқи уларнинг мустаҳкам дўсти эканлигига амин бўла олдилар. Мустамлака ва ярим мустамлака сиртмоғини улоқтириб ташлаган халқлар билан қардошларча иттифоқ — Совет ҳукумати ташқи сиёсатининг асосларидан биридир. Бизнинг йўлбошчимиз ва устозимиз ўлмас Ленин ана шу сиёсатни эълон қилган эди ва бу сиёсат партиямизнинг ўтган йили бўлиб ўтган XXII съездида яна тантанали суратда таъкидланди. Ленин ишларини садоқат билан давом эттираётган Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Совет ҳукумати бу сиёсатни изчиллик билан амалга ошириб келмоқда.

Совет-Мали дўстлиги шарафига қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсиз!

Мали халқининг муваффақиятлари учун, Мали Республикасининг тараққиёти ва равнақи учун!

Ҳурматли раис Модибо Кейта ва унинг рафиқаси соғлиғи учун, Мали ҳукумати аъзоларининг ва барча азиз меҳмонларимизнинг соғлиғи учун!

Барча халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун!

ДОСААФНИНГ БЕШИНЧИ БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИ

МОСКВА, 23 май. (ТАСС). Бу ерда ДОСААФнинг Бутуниттифоқ V съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

СССР ДОСААФи Марказий комитети, жамият марказий ревизия комиссиясининг докладлари ва уставга киритиладиган ўзгартишлар тўғрисидаги доклад юзасидан музокараларда жамиятнинг Ўзбекистон республика комитети раиси В. Е. Сохацкий сўзга чиқди. Ўзбекистон ДОСААФ ташкилоти қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш йўлидаги курашда актив қатнашмоқда. Республикада спортнинг ҳарбий амалий турларини ривожлантириш соҳасидаги ишлар ҳам кун сайин кенгайтирилмоқда.

Горький автозаводи ДОСААФ бошланғич ташкилотининг раиси К. А. Лебедев, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. И. Камшалов, Грузия ДОСААФ республика комитетининг раиси В. В. Нанейшвили, ДОСААФ Ленинград комитетининг раиси Н. Г. Долгобородов, СССР Авиация спорти федерациясининг раиси В. К. Коккинаки, ВЦСПС секретари Н. Н. Романов, Белоруссия республика ташкилотининг раиси В. Н. Савин, ДОСААФ Латвия республика комитетининг раиси А. К. Вейс, СССР Спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи Марказий советининг раиси Ю. Д. Машин ва бошқалар ҳам сўзга чиқдилар.

Съездни Хитой халқ мудофаа-спорт жамияти номидан Хитой Халқ Республикасининг СССРдаги элчихонаси ҳарбий атташеси ўртоқ Пань Чжэнь-у, Болгария мудофаага ёрдам кўнгилли ташкилоти номидан ўртоқ Стою Стоев ва бошқалар табрикладилар.

Съезднинг ишида Совет Иттифоқи маршаллари К. К. Рокоссовский, С. М. Будённий, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Н. Р. Миронов қатнашмоқдалар.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

ЁШЛАРИМИЗ ҲАМ БИЛИМДОН, ҲАМ ҲУНАРМАНД БЎЛСИН

Яқинда Чирчиқ шаҳридаги «Химик» маданият саройида область шаҳар мактаб ўқувчиларига меҳнат ва ишлаб чиқариш таълими бериш бўйича тажриба алмаштириш методик семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Чирчиқ, Бекобод, Олмалиқ, Янгиер, Оҳангарон, Янгийўл ва бошқа шаҳар мактабларининг политехник таълим ўқитувчилари, синф раҳбарлари ва шу соҳа билан шуғулланувчи халқ маорифи ходимлари иштирок этдилар.

Биринчи бўлиб сўзга чиққан Чирчиқ шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ В. А. Ларин Чирчиқ шаҳар мактабларида меҳнат ва ишлаб чиқариш таълимини ташкил қилиш тажрибаси юзасидан гапирди.

— Шаҳримизда, — дейди ўртоқ Ларин, — 18 мактаб бўлса шундан 10 та мактаб политехника ва меҳнат таълими берадиган ўн бир йиллик мактабдир. Уларнинг ҳаммасини саноат корхоналари ўз оталиғига олган. Шаҳардаги «Ўзбекхиммаш» заводи, электрохимкомбинат, қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати, «Электромаш» заводлари коллективи мактаб ўқувчиларининг ишлаб чиқариш билимини эгаллашлари, политехник таълимни амалга ошириш бўйича намунали ишлар қилмоқдалар. Мана уч йилдирки, ўқувчиларимиз ана шу корхоналарда алоҳида мутахассислар ёрдами билан бир неча ҳунарни эгаллаб олмоқдалар. Ўқувчилар учун корхоналарда махсус цех ажратилган, станоклар қўйиб берилган. Корхона мутахассислари ўқувчилар билан ҳам амалий, ҳам назарий машғулотлар ўтказадилар. Бизда одат шундай. 7, 8-синф ўқувчилари аввало корхоналарда экскурсия ўтказадилар. Ана шу экскурсия жараёнида ўзлари хоҳлаган касбларини танлаб оладилар ва ота-оналар, мактаб коллективининг маслаҳати билан шу касбни эгаллашга киришадилар. Ҳозир шаҳар мактабларининг юқори синф ўқувчиларидан кўпчилиги разрядли слесарь, токарь, пайвандчи, арматурачи, бетончилардир. Улар бу касбни уч йил давомида эгалладилар. 1962/63 ўқув йилида эса юқоридаги саноат корхоналарига 9-синф ўқувчиларидан яна 650 бола ҳунар ўрганиш учун боради.

Булардан ташқари ўқувчилар саноат корхоналарининг мутахассислари, коммунистик меҳнат бригадаси номини олган илғор бригада бошлиқлари билан учрашиб турадилар. Шунда илғор кишилар ўз тажрибаларини сўзлаб берадилар. Ўқувчиларда ана шу кишилардек бўлиш ҳаваси уйғонади.

Шуни қувонч билан айтиш кераккки, ёшларимиз етуклик аттестати олиш билан бирга маълум бир ҳунарнинг эгаси бўлиб етишиб, ўзлари ҳунар орттирган корхонанинг ўзида мустақил ишлаб қолмоқдалар. Дарвоқе, мактаб билан ишлаб чиқариш корхонаси ўртасида ўқувчиларни иш билан таъминлаш юзасидан шартнома ҳам тузиб олинади. Буларнинг ҳаммаси ёш авлоднинг порлоқ истиқболи учун ғамхўрлик эмасми.

Шаҳримиз мактаб ўқувчиларининг ишлаб чиқариш таълимини мустақил эгаллашида шаҳар партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг роли жуда катта. Политехник таълим масаласи бир неча бор шаҳар Совети сессияларида муҳокама қилинди.

Ўқувчиларнинг фойдали меҳнатини ташкил қилиш ва мактабнинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш тажрибасидан сўзлаган Бекобод шаҳар 9-мактаб директори ўртоқ Салахуддинов Бекобод шаҳар ўқувчиларининг ишлаб чиқариш таълими юзасидан қўлга киритган ажойиб ютуқлари ҳақида ҳикоя қилади.

— Бизнинг мактабимизни, — дейди у, — Ленин номли металлургия заводи ўз оталиғига олган. Бизда ишлаб чиқариш таълими учун жуда катта база мавжуд. Ҳозир ўқувчиларимиз учта асосий касбни эгаллаяптилар. Улар дурадгор-пайвандчи, қурувчи ва тикувчи бўлиб етишадилар. Бунинг учун биз ишлаб чиқариш корхоналари билан мустаҳкам алоқа боғлаганмиз. Ана шу оталиқ ташкилотнинг ёрдами билан мактабимизда ўқув устахоналари ташкил этилди. Ҳозир мактабда слесарлик, дурадгорлик ва тикувчилик устахоналари ишлаб турибди. Улар керакли ускуналар билан жиҳозланган. Бу устахоналарда мутахассислар, мастер-ўқитувчилар ўқувчиларга меҳнат таълимини берадилар.

Мактабда политехник ва ишлаб чиқариш ўқуви бўйича секция ташкил этилган. Бу секциялар составига физика, химия, математика, чизмачилик ўқитувчилари жалб қилинган. Улар ишлаб чиқариш ўқувини анализ қилиб борадилар. Машғулотларда иштирок этадилар. Улардан ташқари оталиқ ташкилотлари ҳам 1959 йилдаёқ ишлаб чиқариш ўқувига раҳбарлик қиладиган комиссия ташкил қилишган эди. Бу комиссия ўз вазифасини сидқидилдан бажариб келмоқда. Унинг вазифаси — ишлаб чиқариш таълимининг боришини текшириб туриш ва унга ёрдам беришдан иборатдир.

Уч йил давомида олиб борилган меҳнат ва политехник таълим дастлабки қувончли натижаларни кўрсатди. Махсус программа бўйича машғулот ўтказилган биринчи группа ўқувчилари (9-синф) 1958 йили 10-синфни битириб ҳам етуклик аттестати, ҳам дурадгор деган гувоҳномани олиб чиқдилар. Шундан буён ҳар йили мактабимизни тугаллаётган ёшлар албатта бир мутахассисликни эгаллаб чиқмоқдалар. Янги қонун бўйича бу йил мактабимизни 11-синфни тугаллаётган ўқувчилар ҳам олган мутахассисликлари бўйича комиссиядан муваффақиятли ўтдилар.

Семинар-кенгашда ёшларни ҳам билимдон, ҳам ҳунарманд қилиб етиштириш темасида Ўрта Чирчиқ районидаги 2-мактаб илмий мудири Г. Б. Соколова, Бекобод шаҳар 1-мактаб директори А. И. Шорохов ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз тажрибаларини сўзлаб бердилар. Мактабларда физика ва химия фанларини ўқитишни ишлаб чиқариш таълими билан боғлаб олиб бориш тажрибаси юзасидан музокаралар бўлди.

Кенгаш қатнашчилари семинарнинг иккинчи куни Чирчиқ шаҳридаги ишлаб чиқариш корхоналари ва мактабларнинг иши билан танишдилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Ғўза парваришини кучайтирайлик

Яқинда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область ижроия комитетининг навбатдаги мажлиси бўлди. Мажлисда область колхоз ва совхозларида ғўза қатор ораларига ишлов беришнинг аҳволи ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Мажлисда шу нарса маълум бўлдики, областнинг кўпгина хўжаликларида ҳали ҳам Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг экишни тезроқ тугаллаб, чигитни текис ундириб олиш ва ғўза парваришини кучайтириб юбориш ҳақидаги қарори қониқарсиз бажарилмоқда. Айрим колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ғўзани текис ундириб олиш юзасидан зарур чораларни кўрмаётирлар. Ғўзаси сийрак чиққан карталарга қўшимча чигит экиш, ҳар гектар ерда белгиланган қалинликда кўчат бўлишини таъминлашга етарли эътибор берилмаяпти.

Айниқса, областда культиваторлардан фойдаланиш кўнгилдагидек эмас. Айрим раҳбарлар тракторларнинг унумли ишлаши устидан қаттиқ назорат ўрнатмаганлар. Универсалчиларнинг самарали ишлашлари учун зарур шарт-шароит яратиб бермаётирлар. Шунинг учун ҳам иш унуми ниҳоятда паст. Кунига ўртача ҳар бир трактор билан 4—5 гектар ердаги ғўза культивация қилинаяпти, холос. Қуйи Чирчиқ, Гулистон районларида ҳам культивациянинг суръати паст. Лекин бу аҳвол район ижроия комитетлари ва қишлоқ советлари раҳбарларини ташвишга солмаётир.

Орджоникидзе, Бўка ва бошқа бир қатор район ва колхозларда ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, бу хўжаликларда культивация сифатсиз олиб борилаяпти. Айрим тракторчиларнинг айби билан ғўза қатор оралари яхши юмшатилмаяпти. Бегона ўтлардан ғўзани тозалаш ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Область ижроия комитети жойларда ғўзага сув беришда анчагина камчиликларга йўл қўйилаётганлигини ҳам алоҳида кўрсатиб ўтди. Ҳали ҳам айрим жойларда сувдан фойдаланишда хўжасизликка йўл қўйилмоқда. Ғўзалар қондирилиб суғорилмаяпти. Бу соҳада колхоз, совхоз, район, шунингдек, территориал бошқармаларнинг ходимлари ҳам юзакичиликка йўл қўймоқдалар. Оқибатда эндигина ғўзага биринчи сув бериш плани 14 процент миқдорида бажарилди. Ғўзани биринчи марта озиқлантириш юзасидан берилган топшириқ эндигина 35 процент бажарилди.

Область ижроия комитетининг мажлиси Янгиер, Сирдарё колхоз-совхоз территориал ишлаб чиқариш бошқармаларига қарашли хўжаликларда ғўза парвариши айниқса ёмон ташкил этилганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди ва ғўза қатор ораларига ишлов беришда йўл қўйилган камчиликларни тезда бартараф қилиш борасида зарур тадбирлар белгилади.

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИДА

БОЛАЛАР ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

МОСКВА, 23 май. (ТАСС). ВЦСПС президиуми касаба союз ташкилотларининг ишчи ва хизматчилар болаларини тарбиялаш соҳасидаги ишини кучайтириш масаласини қараб чиқди. Қабул қилинган қарорда Ленинград, Москва, Свердловск, Челябинск областлари, Москва шаҳар, Озарбайжон, Украина, Ўзбекистон Иттифоқчи республикалари ва бошқа республикалар касаба союз советлари ва комитетлари ёш авлод тўғрисида кўп ғамхўрлик қилаётганликлари таъкидланади.

Фабрика-завод касаба союз комитетлари ва саноат корхоналари ҳамда ташкилотлари маҳаллий касаба союз комитетлари ҳузурида болалар ва ўсмирлар ўртасида иш олиб борувчи комиссиялар тузилди. Бу комиссиялар ярим миллионга яқин касаба союз активларини бирлаштиради. Улар мактабнинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашга кўмаклашмоқдалар, болаларни тарбиялашда, уларнинг оқилона дам олишини уюштиришда ота-оналарга катта ёрдам бермоқдалар. Мамлакатнинг кўпгина корхоналарида политехника ва ишлаб чиқариш таълими соҳасида мактабга ёрдам берувчи умумзавод ва цех кенгашлари ташкил этилди. Инженерлар, техниклар, илғор ишчилар ва ўқитувчилар ана шу кенгашларнинг составига киритилди.

Клублар, маданият уйлари ва саройларида қарийб беш мингта болалар секторлари тузилди, тўрт мингдан кўпроқ ўқувчилар бўлмалари, ёш техникларнинг 900 дан кўпроқ клуби ва болаларнинг неча юзлаб спорт мактаблари ташкил этилди, қарийб 1 миллион 400 минг ўғил ва қиз болалар техника тўгаракларида, музика, театр, бадиий ва хореография студияларида, юқори синф ўқувчилари клубларида, болаларнинг ўзлари қизиққан секциялари ва турли уюшмаларда шуғулланмоқдалар.

Кўпгина касаба союз ташкилотлари болаларнинг турар жойларида улар ўртасида олиб бориладиган ишни кучайтирдилар. Улар хўжалик органлари ва комсомол комитетларининг иштироки билан уй бошқармалари ҳузурида жамоатчилик асосида иш олиб борувчи неча юзлаб болалар клублари, ўйин ва спорт майдончалари ташкил қилдилар. Ленинградда барча уй конторалари ҳузурида ота-оналар комитетлари тузилди. Болалар билан ишлаш учун 15 мингга яқин жамоатчи актив жалб этилди.

Шу билан бирга, дейилади қарорда, касаба союз ташкилотлари болалар ва ўсмирлар ўртасида тарбия ишлари олиб бориш учун барча имкониятлардан ҳали тўла фойдаланган эмаслар.

ВЦСПС президиуми республика, ўлка ва область касаба союз советларига халқ маорифи системасини қайта қуришни тугаллаш, мактабнинг турмуш билан, ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашда, таълим-тарбия ишлари ва мактабдан ташқарида болалар ўртасида олиб бориладиган ишларнинг сифатини яхшилашда касаба союз ташкилотларининг актив иштирок қилишини таъминлашни топширди.

КПСС МК март Пленуми қарорларини амалга оширамиз

МУСОБАҚАДОШЛАР МАСЛАҲАТИ АСОСИДА ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК!

Яганани тез ва сифатли ўтказайлик, ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишига эришайлик, эрта озиқлантиришга алоҳида эътибор берайлик, ғўза зараркунандаларига қарши кескин курашайлик!

Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг 2-бўлимидаги ўртоқ О. Аҳмедов бригадаси маккажўхорининг ҳар гектаридан 500 центнердан кўкпоя етиштириш учун курашмоқда. Суратда: механизатор Библи Илдор ўғли маккажўхорини культивация қилмоқда.

А. Абалян фотоси.

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Лиза Александра, Эва Абдувалиева, Мастура Турдиева, Тешавой Мирзаев, Маҳамад Хожиев, Манзура Илҳомова ўртоқлар «Назарбек» совхозининг пешқадам пиллачилари. Улар қурт боқишни намунали ўтказиб, ҳар қути қурт уруғидан 90—100 килограммдан ошириб пилла топширдилар. Ана шундай фидокор кишиларнинг ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлаши туфайли совхоз пилла тайёрлаш планини муваффақиятли бажарди.

Бу ерда 188 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 61,5 килограммдан жами 11.476 килограмм пилла олиниб, зиммага олинган мажбурият ошириб адо этилди.

Дастлабки кунларданоқ ишга масъулият билан қаралганлиги, айниқса баргдан тежаб-тергаб фойдаланишга алоҳида эътибор берилганлиги натижасида шундай ютуқ қўлга киритилди. Совхоз пиллачилари яна 400 килограмм пилла топшириш учун курашмоқдалар.

Мавсумий яслилар қани?

Соат бир ҳам бўлмай далада ҳеч ким қолмади. Шийпонлар ҳам бўм-бўш. Қулмурод Арабов, Тўйчи Қурбонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳар куни аҳвол шу. Аввало бу икки бригадирнинг ўзи кун қизиши билан қишлоққа — ўз уйларига жўнаб қолишади. Бошлиқ орқасидан бригада аъзолари кетадилар. Соат беш-беш яримгача далада ҳечким бўлмайди.

Бунинг сабаби нима? Мана, дала шийпонларини бир кўздан кечиринг. Унда на полос бор, на стол-стул. Ҳатто шиор, плакатлар, чақириқлар ҳам йўқ. Гапимиз ёлғон бўлмасин, бир жойга бригада бўйича қанча пахта етиштирилиши ёзиб қўйилган. Шийпоннинг безаги шу, холос.

Далада тер тўкиб ишлаётган кишилар ҳақида ғамхўрлик қилиш хусусида сирдарёлик раҳбарлар, жумладан Ленин номли колхоз бошлиқлари тез-тез гапириб туришади. Аммо бу гап амалга ошмаса, унинг нима кераги бор. Ғамхўрлик ҳақида гап сотишса-ю, далада иссиқ овқат қилиб беришмаса, яхши дам олиш ҳақида насиҳат қилишса-ю, дала шийпони ҳордиқ чиқарадиган жойга ўхшамаса!

Эҳтимол, колхоз правлениеси, партия ташкилоти болалик оналарнинг яхши ишлашини таъминлаш ҳақида қарорлар ҳам чиқариб қўйгандир. Бу қарорнинг кимга кераги бор. Ўйлаб кўринг, туш вақтида ҳеч бир кимса турмайдиган шийпонларда болалар яслиси бўладими?

Юқорида номлари тилга олинган бригадалар Ленин номли колхознинг «Баҳори» участкасидан. Ўтган йили бу участканинг айрим бригадалари ҳар гектар ердан 4—5 центнердан пахта олдилар, холос. Ленин номли колхоз Сирдарё районидаги мўл ҳосилли хўжаликларнинг бири бўлиб, гектар бошига 26—28 центнердан ҳосил олиб турган бир пайтда бу участка нега колхоз даражасидан тўрт баравар кам ҳосил етиштиради? Бу бечиз эмас. Бу ерда ўтган йили ҳам меҳнат интизоми бўш бўлган. Участка бошлиқлари, бригадир ва табелчилар талабчанлик қилмаганлар. Оқибатда айрим одамлар пахтада қўл учи билан ишлаб, ўз томорқаларини кўпроқ ўйлаганлар. Бу йил ҳам худди шундай. Ҳозирги кунда участка кишлоғини айлансангиз, ҳар томорқада бир-икки кишининг ишлаётганлигини кўрасиз.

Далада эса иш ёмон. Ғўза жуда ола чиққан. Ўт босган. Ягана кечикяпти. Культивация сифатсиз. Суғоришга яхши эътибор берилмаяпти. Бу аҳволда қандай қилиб мўл ҳосил етиштириш мумкин ахир!

Сирдарё райони Чиноз райони билан мусобақадош. Яқинда чинозлик пахтакорларнинг бир группаси Сирдарёда бўлиб, қишлоқ хўжалиги ишларининг бориши билан танишди. Уларни айрим ибратли ишлар қувонтирди. Аммо ранжитадиган ишлар ҳам кўп. Булардан биттаси дала шийпонларида мавсумий яслиларнинг йўқлигидир.

Тарас Шевченко номли колхоз 1410 гектар ерга чигит экkан. Бу хўжаликнинг айрим бригадаларида дала шийпонининг ўзи йўқ. Борлари ҳам дам оладиган жойга айлантирилмаган. Кўчма яслилар йўқ. Демак, бу колхозда болалик аёлларнинг ишлаши учун шароит яратиб берилмаган.

Хрушчев номли колхозда ҳам мавсумий яслилар йўқ. Дала шийпонлари билан на партия ташкилоти қизиқади, на правление. Бу аҳвол Сирдарё районининг ҳамма колхозларида ҳам учрайди. Далада ишловчилар учун ғамхўрлик бўлмагач, ишда унум бўлармиди?!

Бу колхозда тўла гектар учун кураш мутлақо унутиб қўйилган. Карта четларида 7—8 метрдан жой чигит экилмай қолиб кетган. Оласига экиш билан жиддий шуғулланмаётирлар. Колхоз раиси ўртоқ Жўра Тишлиқов бу ерга «Малик» тажриба хўжалигидан келган. У илғор тажрибаларни оммалаштириб, механизациядан унумли фойдаланиб, колхозда мўл ҳосил етиштирилишини таъминлаши керак. Бироқ ҳозир ташаббус ва ташкилотчилик кўринмаяпти. Қайси бригадага борсангиз, сифатсиз культивацияни, тўхтаб турган тракторларни кўрасиз.

Мавсумий яслилар Охунбобоев номли, Свердлов номли, Куйбишев номли колхозларнинг кўп бригадаларида ҳам йўқ. Колхоз партия ташкилотлари, правлениелари қачонгача ички имкониятларни кўрмай юрадилар. Далада ясли бўлса, иссиқ овқат бўлса, дала шийпонлари безатиб қўйилса, уч кунги ишнинг икки кунда бажарилиши ҳеч кимга сир эмаску!

С. СУЛТОНОВ.
С. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

Пилла тайёрлаш пайсалга солинмоқда

Ўтган йил Бўка районидаги Охунбобоев номли колхозда пилла тайёрлаш плани бор-йўғи 87 процент бажарилган эди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ўтган йилги доғни ювиш учун бу йил ишни қандай ташкил қилди? Колхозга бориб, пиллачиларнинг иши билан танишган киши бу саволга салбий жавоб олади.

Чунки, қурт боқишга яхши тайёргарлик кўрилмади. Баргдан тежаб-тергаб фойдаланилмаганлиги туфайли бу соҳада талайгина қийинчиликлар рўй бермоқда. Масалан, колхознинг ўртоқ Қ. Юсупов бошлиқ участкасида 73 қути қурт уруғи тутилган эди. Бироқ, хоналарнинг шароити нормал бўлмаганлиги туфайли бу қуртлар яхши ривожланмади. Қаровсизлик туфайли 9 қути қурт уруғи нобуд бўлди.

Колхознинг Охунбобоев участкасида ўртоқ Бойхўжаев раҳбарлик қилаётган айрим звеноларда ҳам иш яхши ташкил қилинмади. Натижада қуртлар касалга чалинди, кеч дастага кирди, пилла ўрашининг мазаси бўлмади. Шу туфайли Зеби Жандарова, Бувиниса Дўстматова, Тўфа Мусаева ўртоқлар боққан қуртлардан жуда кам ҳосил олинди.

Колхоз раҳбарлари ўтган йили йўл қўйган хатоларидан жиддий хулоса чиқармаганликлари туфайли, баҳорги қурт боқишни намунали ўтказиш учун ҳар тарафлама шароит яратиб бермаётганликлари учун ана шундай аҳвол юз бермоқда. Бу йил ҳаммаси бўлиб 133 қути ипак қурти боқилаётган бу колхозда пилла тайёрлаш планининг бажарилиши хавф остида қолди. Колхоз раиси Йўлдош Ҳожиматов, партия ташкилотининг секретари Марҳабо Мусурмонов ўртоқлар, бунга нима дейсизлар?

Т. ОРТИҚОВ,
Э. САИДМУРОДОВ.

Область районлари ва ишлаб чиқариш бошқармаларида гўшт, сут, тухум тайёрлашнинг бориши тўғрисида 20 майгача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар ва ишлаб-чиқариш бошқармаларининг номи	Гўшт	Сут	Тухум
Оққўрғон	68,3	46,8	106,7
Бўка	69,9	57,6	79,8
Пискент	61,4	46,0	51,8
Ўрта Чирчиқ	57,6	58,8	53,2
Чирчиқ бошқармаси бўйича	**63,7**	**53,5**	**68,0**
Оҳангарон	48,6	81,1	56,8
Бўстонлиқ	81,2	86,5	84,3
Калинин	72,8	58,7	70,7
Оржоникидзе	90,4	58,1	127,6
Тошкент бошқармаси бўйича	**70,0**	**65,3**	**80,5**
Юқори Чирчиқ	68,6	63,5	75,9
Қуйи Чирчиқ	85,6	75,2	104,8
Чиноз	82,3	73,1	94,5
Янгийўл	83,8	60,6	78,9
Янгийўл бошқармаси бўйича	**80,3**	**67,3**	**83,3**
Гулистон	62,6	53,4	62,1
Комсомол	66,6	43,8	103,2
Сирдарё	86,7	55,3	101,9
Сирдарё бошқармаси бўйича	**73,6**	**51,9**	**81,8**
Бекобод	65,5	55,3	75,7
Янгиер	56,0	58,2	57,7
Янгиер бошқармаси бўйича	**59,0**	**56,8**	**63,1**
Тошкент бўрдоқичилик пункти	81,1		
Ўртаовул бўрдоқичилик пункти	34,7		

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИДА ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 24 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар ва ишлаб чиқариш бошқармаларининг номи	Бир кунда	мавсум бошидан бери
Пискент	0,8	87,7
Оққўрғон	0,2	79,5
Бўка	0,8	77,6
Ўрта Чирчиқ	0,4	60,8
Чирчиқ бошқармаси бўйича	**0,6**	**76,6**
Калинин	0,9	104,4
Оржоникидзе	0,3	92,6
Оҳангарон	6,1	58,5
Бўстонлиқ	3,0	37,1
Тошкент бошқармаси бўйича	**1,8**	**79,9**
Қуйи Чирчиқ	1,1	80,2
Чиноз	1,0	79,6
Янгийўл	3,5	74,9
Юқори Чирчиқ	3,1	70,8
Янгийўл бошқармаси бўйича	**2,6**	**75,4**
Сирдарё	1,6	89,0
Гулистон	0,3	85,5
Комсомол	0,9	85,3
Сирдарё бошқармаси бўйича	**1,1**	**87,4**
Бекобод	0,1	92,1
Янгиер	2,2	75,2
Янгиер бошқармаси бўйича	**0,4**	**89,2**
Область бўйича	**1,5**	**79,5**

☆ ☆ ☆

ОҚҚЎРҒОНЛИКЛАР ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

КЎЧАТ БУТ БЎЛСИН

Оққўрғонлик деҳқонларнинг вакиллари Ўрта Чирчиқ районининг совхоз-колхозларида бўлиб, ўз мусобақадошларининг шу кунларда қилаётган ишлари билан танишдилар.

— Ҳозир энг нозик пайт, — дейди «Оққўрғон» совхозининг бош агрономи ўртоқ Валиев, — чигитни бир текис ундириб оличгани ўртачирчиқликларнинг ютуғи, албатта. Лекин ана шу бўлиқ кўчатларни тўла сақлаб қолиш, уларни ёшлигидан озиқлантириш, қондириб суғориш, ғўза қатор ораларига икки томонлама ишлов бериш шу куннинг биринчи даражали вазифаси бўлмоғи керак. Мўлжалдаги ҳосилни оламан деган ҳар бир деҳқон ана шуларга қаттиқ риоя қилади.

Ҳа, тажрибали агроном ўртоқ Валиев ҳақ гапларни айтди. Лекин районнинг баъзибир колхоз раҳбарлари ғанимат фурсатдан унумли фойдаланмаяптилар. Текис униб чиққан кўчатларни тўла сақлаб қолиш учун қайғирмаяптилар, тўла гектар учун курашни унутиб қўяяптилар. Қуйидаги мисоллар фикримизнинг далили бўла олади.

Мана Киров номли совхознинг 4-бўлимидаги ўртоқ Усмон Сафаров бошлиқ бригада далалари. Бу бригада ишчилари 128 гектар ерга чигит экканлар. Чигит тупроқнинг ўз намига текис ундириб олинган эди. Бригададагилар ана шу ниҳолларни сақлаб қолиш, уни авайлаб парвариш қилиш ўрнига, кўчатни текис ундириб олдик, буёғи бўлаверади деган зарарли кайфиятга берилиб кетдилар. Ғўза қатор ораларига биринчи ишлов бериш даврида агротехника қоидаларига риоя қилинмади. Ишнинг сифатига эмас, балки миқдорига қизиққан механизаторлар агрегат тезлигини ошириб юбордилар. Натижада тупроқ ёш, нимжон кўчатларни кўмиб қўйди. Бунинг устига агрегат буриладиган жойдаги кўчатлар ҳам нобуд қилиб юборилди. Мана шу бригаданинг бир картасини текшириш натижасида ўн сотих ерда кўчат мутлақо йўқлиги аниқланди.

Ким Николай бошлиқ 3-бўлимда ягана мутлақо қониқарсиз бажарилаяпти. Бу ерда агрегат қатор ораларини кўндалангига қирқиб кетганидан сўнг қўлда эмас, кетмон билан ягана қилинаяпти. Натижада ҳар бир уяда учтадан эмас, битта-иккитадан кўчат қолаяпти, холос.

Ўртоқ Бездетний бошлиқ 3-бўлим пахтакорлари 1400 гектар ерга чигит экkан эдилар. Текис униб чиққан кўчатларга ўз вақтида ишлов берилмаганлиги натижасида ўт босиб кетди. Бўлим раҳбарларининг бeғамлиги натижасида тўла гектар ҳосил бўлмади. Ўзаро текшириш бригадаси аъзоларининг аниқлашларига қараганда 1400 гектар ернинг ўн гектарида кўчат йўқ. Ваҳоланки, ана шу ўн гектар ерга ўғит ҳам берилади. Ишлов ҳам берилади, сув ҳам ичади. Бу деган сўз шу ўн гектар ерга сарфланган меҳнат ҳам, озиқ ҳам, сув ҳам бекорга кетди деган сўз. Шундай камчиликларни кўрабилатуриб совхоз раҳбарлари тўла гектар ҳосил қилиш ҳақида ўйламаяптилар.

Худди шундай камчиликларни Карл Маркс номли колхозда ҳам учратиш мумкин. Колхознинг ўртоқ Т. Мамедов бошлиқ бригада далаларида ҳам ғўза қатор ораларига пала-партиш ишлов берилаяпти. Ҳозирнинг ўзида 100 минг туп кўчат ўрнига 80 мингга етар-етмас кўчат сақлаб қолинган.

Аслида кўчат кам бўлса керак, дейсизми. Йўқ, мўлжалдаги кўчат бор эди, лекин биринчи ишлов беришдаёқ 20—30 минг туп кўчат нобуд қилиб юборилди. Бригада механизаторлари йўл қўйилган камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб, ғўза қатор ораларига юксак агротехника қоидалари асосида ишлов бермасалар кузга бориб аттанг деб қоладилар.

Ўрта Чирчиқ район пахтакорларининг олдида бу йил улкан вазифалар турибди. 22 минг 650 гектар ерга чигит экkан бу азаматлар ҳар гектар ердан 25 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз деб халқ ва она-Ватан олдида сўз берганлар. Ана шу шарафли вазифани бажариш учун районнинг ҳар бир механизатори, ҳар бир сувчиси, хуллас ҳар бир деҳқони сидқидил билан ҳалол меҳнат қилиши керак. Оққўрғонлик мусобақадошлар ғўза парваришида йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилишнинг йўллари ҳақида ўзларининг қимматли маслаҳатларини бердилар.

С. ШОКАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати» нинг мухбири.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

ХАТЛАРГА ОБЗОР

Ҳарорат кун сайин ошиб бораяпти. Ғўза парваришининг энг масъулиятли даври бошланди. Областимизнинг 503 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмонига муносиб ҳисса қўшишга аҳди-паймон қилган деҳқонларимиз, механизаторларимиз, мутахассисларимиз шу кеча-кундузда пахтадан мўл ҳосил етиштириш иштиёқида яшамоқдалар.

Редакциямизга ҳар куни келаётган ўнлаб хат-хабарларда ана шундай фидокорлар ҳақида гап боради, қайси бир конвертни очманг «Ғўза парвариши қизғин бораяпти», «Биринчи ишлов бериш тугалланди», «Мўл ҳосил иштиёқида» каби сарлавҳалар қўйилган хатларни кўрасиз. Мана, қўлимизда янгиерлик ўртоқ **Г. Юсупов** ёзиб юборган хат. Унда: «Коммунизм» колхозининг пахтазорларида ғўза парвариши ҳар қачонгидан ҳам авж олдириб юборилди, дейилади. Хўжаликнинг 1575 гектар майдонидаги ғўзаларга фақат икки томонлама ишлов берилаяпти. Ўртоқ Ф. Суяров бошчилик қилаётган бригадада ҳамма майдонларга биринчи ишлов бериш муваффақиятли тугалланди. 200 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта ундиришга аҳд қилган бу бригада аъзолари ҳозир ғўза парваришида колхоздагина эмас, балки районда ҳам пешқадам бўлиб қолдилар».

Чинозлик **О. Савранбоев** ва **Қ. Булганбоев** ўртоқларнинг ёзишларича, «ЎзССР 30 йиллиги» колхозининг кўпгина бригадаларида ғўза парвариши кўнгилдагидек олиб борилмоқда. Ўртоқ Қ. Юсупов бошлиқ бригаданинг механизаторларидан С. Герпанов ва Н. Ғиёсов ўртоқлар биргаликда кунига 15—20 гектар майдондаги ғўзаларга икки томонлама ишлов беришаяпти. Моҳир механизатор, коммунист ўртоқ Р. Усербоев бошлиқ бригада аъзолари эса шу кунларда 45 центнер учун бошланган курашни ғоят авж олдириб юбордилар.

Шу районлик **Т. Имомов** ва **И. Ўринбоев** ўртоқлар Ленин номли, «Октябрь 40 йиллиги» ва Киров номли колхозларнинг илғор пахтакорлари ҳақида фикр юритишган. Ўртачирчиқлик **П. Тожиев, А. Раззоқов, Н. Холматов** ўртоқлар ўз хатларини Куйбишев номли колхозининг илғорларига бағишлашган.

И. Иброҳимов ва **Н. Тўфонов** ўртоқлар ҳам ўз хатларида мўл ҳосил етиштиришга ихлос қўйиб ишлаётган шу районнинг пахтакорлари ҳақида фикр юритишган.

— Ўртоқ Ҳакима Рихсиева бошлиқ бригада, — деб ёзади сирдарёлик газетхон **М. Раҳимов**, — Охунбобоев номли колхознинг илғор бригадаларидан биридир. Ҳар гектар ердан камида 35 центнердан ҳосил етиштиришга бел боғлаган пахтакорлар шу кунларда асосий эътиборларини ғўзани серҳосил қилиб ўстиришга қаратишаяпти.

Шу районлик **У. Муҳамедов** ва **Х. Алимуҳамедов** ўртоқлар ҳам ғўза парвариши илғорлари ҳозир қандай меҳнат қилаётганликларини қизиқарли қилиб ёзиб юборишган.

Т. Рўзиматов, С. Мирзалиев, Ю. Мансуров, А. Қорахўжаев ўртоқларнинг Оржоникидзе районидан хабар қилишларича, «Ленинград» колхозида дала ишлари намунали ташкил этилган. Хўжаликнинг далаларида 17 «универсал» тиним билмай ишламоқда. Моҳир механизаторлардан П. Куприянов, Т. Абдувалиев, Н. Нормуҳамедов ўртоқларнинг ҳар бири кунига 7 — 8 гектар майдондаги ғўза қатор ораларини юмшатаяпти. Ҳозир колхозда ҳар куни 350 гектар ер сифатли культивациядан чиқарилиб, озиқлантирилмоқда.

Актив қишлоқ мухбирларимиздан **С. Мустафоев, А. Холхўжаев, Х. Аҳмедов, П. Эргашев** (Оққўрғон), **А. Хўжаназаров, Ж. Қувондиқов** (Гулистон), **А. Қурбонов, Т. Шоқосимов** (Бўка), **Ж. Қирғизбоев** (Янгиер), **Х. Йўлчироев, О. Акбаров, И. Суярқулов** (Пискент), **Ў. Бобоев** (Комсомол), **Х. Отақулов** (Бекобод), **Қ. Собиров, К. Эгамқулов** (Янгийўл) ўртоқлар ёзиб юборган хат-хабарларда ҳам ғўза парваришини кун сайин қизитиб юбораётган илғор пахтакорлар ҳақида гап боради.

Аммо ҳамма хўжаликларда ҳам ғўза парвариши шундай яхши ташкил этилган, деб бўлмайди. Масъулият ҳис этилмаётган жойларда ғўзаларнинг ривожи суст, бунинг устига қатор ораларига берилаётган ишловнинг сифати ёмон. Ўртоқ **Х. Холйнгитов**нинг Комсомол районидан ёзиб юборишича, «Гулистон» совхозининг 5-бўлимида ғўза парвариши талабга жавоб бермайди. Бу ерда далада ишлаётганлар учун етарли шарт-шароит яратиб берилмаган. Болалар боғчаси ва яслиси ташкил этилмаган. Сирдарёлик ўртоқ **М. Раҳимов** эса Охунбобоев номли колхозда йўл қўйилаётган камчиликларни рўй-рост очиб ташлаган.

Пахтакор ўртоқлар! Сизнинг ҳаётингизда долзарб кунлар бошланди. Зиммамга олган мажбуриятимни бажараман, сўзимнинг устидан чиқаман, халқ олдида юзимни ёруғ қиламан, десангиз шу ғанимат фурсатларни қўлдан сира бой бермасдан, ғўза парваришини қизитиб юборинг.

„Фарҳод" совхози пиллачиларининг ютуғи

Янгиер районидаги «Фарҳод» совхозининг пиллачилари баҳорги пилла қурти боқишни намунали ўтказдилар ва мўл ҳосил етиштирдилар.

Кеча совхоздан хушхабар олинди. Бу ерда 500 килограмм ўрнига 700 килограмм пилла топширилиб, план 141,9 процент бажарилди.

Шунингдек, совхозда жун тайёрлаш плани ҳам 186 процент қилиб адо этилди.

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

Замонавий ҳикоялар

Адабиётимизнинг муҳим шартларидан бири замонавийликдир. Замонавий темадаги асарларнинг кун сайин кўпайиб бориши адабиётимиз учун ҳам, китобхонларимиз учун ҳам қувончли воқеадир. Шу жиҳатдан ёзувчи Саид Аҳмаднинг «Чўл шамоллари»[1]) тўпламига кирган ҳикоялари замон нафаси гуркираб туриши билан характерлидир. Тўпламда бешта ҳикоя бор. Ёзувчининг ютуғи шундаки, у бепоён мамлакатимиздаги чўлларни чаманзорларга, «оқ олтин» конига айлантираётган, эзгу нияти йўлида жонбозлик кўрсатиб, халқ бахти-саодати йўлида мардонавор меҳнат қилаётган азаматларнинг гўзал ва бой маънавий дунёсини ҳаяжонланиб тасвирлайди. Автор ўз қаҳрамонларининг ҳаёти, ички дунёсини чуқур ўрганган. Шу туфайли ҳикоялар лирик руҳ билан суғорилган. Ёзувчи «Одам ва бўрон» ҳикоясида совет кишиларининг инсонпарварлик хислатларини реалистик акс эттирган.

Чўлда бўроннинг шер сингари ўкириши, қашқирдек увиллашига қарамай, оч бўриларни ҳам назарписанд қилмай, Қўзибой ва хотини Кокила отга мингашиб, янги кўчиб келган, уйда ёлғиз қолган ҳомиладор хотин ёнига зўр бериб интилишлари мисолида уларнинг чин инсонийлик фазилати очилади. Эр-хотиннинг диққат-эътибори, бутун борлиғини ҳомиладор хотин эгаллаганидан уларнинг кўзига ҳатто уйда ухлаб ётган ёш ўғиллари Бобир ҳам кўринмайди. Ҳикоянинг кучи шундаки, унда «бировга яхшилик қилгин-у, ўзи билмасин» деган олижаноб ғоя илгари сурилади.

Тўпламга кирган ҳикояларнинг характерли томонларидан яна бири шундаки, биринчи ҳикояда тасвирланган колхоз раиси Қўзибой ва унинг рафиқаси Кокила бошқа ҳикояларда ҳам қатнашади. Шу нуқтаи-назардан бу икки образ тўпламдаги барча ҳикояларнинг склети ролини ўйнаган, уларни мазмунан бир бутун ҳолда бирлаштирган ҳалқадир.

Автор биринчи ҳикояда эр-хотиннинг инсонпарварлик хислатини очган бўлса, кейинги ҳикояларда улар фазилатининг бошқа томонлари китобхон кўз ўнгида ёрқин намоён бўла боради.

«Бўстон» ҳикояси биринчи ҳикоянинг давоми бўлиб, унда етакчи образ Қўзибойнинг одамларга меҳрибонлиги, жонкуярлиги Омонтойнинг ҳомиладор хотинига кўрсатилган ғамхўрлик эпизоди мисолида равшан акс эттирилган. Шунингдек, ҳикояда Омонтойнинг болалик, ёшлик даври ҳам хаёл суриш воситаси ёрдамида тўла очилган. Бу услуб кейинги ҳикояларга мансуб бўлган «Гулистон» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Усмонали ака ва «Бўстон» колхозининг завхози Отабойнинг ўтмишини ҳамда характерини кенгроқ ёритишда ҳам татбиқ қилинган. Автор бундай тасвир туфайли замонамиз қаҳрамонларининг ички руҳий кечирмаси, темпераменти ва мураккаб психологик кайфиятларини ҳаяжонли лавҳаларда намойиш қилган. Бунда колхозга ҳам, Омонтойнинг дунёга янги келган қизчасига ҳам, ҳикояга ҳам Бўстон деб ном қўйилиши характерлидир.

Бироқ, тўпламдаги «Ер уйғонди» ҳикоясида сарлавҳа асар мундарижаси ва мазмунига мос тушмаган. Ҳикояда ернинг уйғонганлиги тўғрисида ярим бетгина фикр юритилади, холос. Қолган 15 бетда Усмонали ака ва айниқса Омонтойнинг характерини очишга, Қизил сув устига кўплашиб кўприк қуриш ишига ўрин берилган. Ҳикояда асосан Омонтойнинг рационализаторлик фаолияти кенг кўламда очилгани учун сарлавҳани Усмонали аканинг Омонтойга берган сўнгги баҳоси билан «Чўл Зиганшини» деб аталса, гўё узукка қош қўйгандек мос тушар эди.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, ҳикояларда чўл манзарасини чизишга етарли эътибор берилган-у, аммо персонажлар портретини чизишга у қадар эътибор берилмаган. Айниқса, ҳамма ҳикояларда актив қатнашувчи, етакчи, тиришқоқ колхоз раиси Қўзибой ва унинг меҳнатсевар лобар хотини Кокиланинг ёрқин портрети чизилмаган. Китобхон уларнинг бой ички маънавий дунёсини ҳис қилади, лекин ташқи қиёфасини тасаввур этолмайди. Бу ҳикоянинг қимматига қисман путур етказган.

Саид Аҳмад «Тўйбоши» ҳикоясида Отабой образи орқали коллектив ва давлат мулкини кўз қорачиғидай асрайдиган, озиқ-овқат, хомашё, материал ва маблағни тежаб сарфлайдиган иқтисодчи кишиларнинг типик образини ярата олган.

Авторнинг «Сени излаб» ҳикоясида ҳам давримизнинг улуғвор нафаси сезилиб туради. Ёзувчининг ютуғи шундаки, у Шарофат образида совет ёшларининг маънавий дунёсини, қалб ҳароратини умумлаштира олган. Покиза муҳаббатнинг иссиқлик ҳарорати колхоздаги содда, меҳрибон кишиларга, бепоён чўлларга бўлган муҳаббат заминида берилади. Ҳикоянинг кучи ҳам ана шунда.

Умуман олганда, «Чўл шамоллари» тўпламига киритилган ҳикоялар айрим нуқсонларига қарамай, ҳаётдан олиб ёзилганлиги, тасвирнинг оригиналлиги, замонавийлиги билан китобхонга манзур бўладиган асарлардир. Бундай ҳикоялар кишига завқ-шавқ ва маънавий озиқ беради. Авторга келгусида шу хилдаги ҳикояларни кўпроқ ёзишда муваффақият тилаймиз.

Ботир ФАЙЗИЕВ.

[1]) **Саид АҲМАД.** «Чўл шамоллари», ҳикоялар. Ўздавнашр. Тошкент — 1961 йил.

ЗИЁ БАХШ ЭТУВЧИЛАР

Фёдор оёғини беҳосдан пастликка ташлаб юбориб, гавдаси қалқиб кетди, боши бориб деворга тегди. У чуқур хўрсиниб, «уҳ» тортди.

—Эсиз-эсиз кўзларим, шу алпозда яшагандан кўра...

Шу пайт шарқ томондан эсган майин шабада қаердандир анвои гулларнинг ҳидини олиб келди. Фусункор баҳорнинг бу сеҳри Фёдорни ёмон гапдан қайтариб қолди. Муҳаббат рамзи бўлган гул кимларнинг дилини хушнуд этмайди, дейсиз. Ҳа, гулларнинг чамандек очилиб турганини кўриб кўзингиз қувнаса, ҳидлаб дилингиз ором олади. Гарчи гулнинг ўзини кўрмаса ҳам ҳидидан баҳраманд бўлган Фёдор анча юмшади. Вужудини қоплаган титроқ ўрнида жасорат, умидсизлик ўрнида келажакка ишонч руҳи пайдо бўлди. У қўлларини ерга тираб, энди турмоқчи бўлганида рафиқаси Сеня келиб қолди.

— Жонгинам, шу ердамисан. Сендан хавотирланиб келаётгандим, — у эрининг қўлтиғига кириб, уйга олиб кетди.

— Кўзсиз ҳаёт тузсиз овқатдан ҳам баттар бўларкан, — деди у тўсатдан нурсиз кўзларини шифтга тикиб, бармоқларини сиқимлаб. — Кунни тундан, тунни кундан ажратолмасанг...

— Хафа бўлма, Федям, бир умрга шундай бўлиб қолмайсан, давосини топамиз, — деди Сеня эрининг кўнглини кўтариб.

Бундан 25 йил муқаддам Фёдорнинг бир кўзи шикастланиб, кўр бўлиб қолган эди. Мана энди бир ярим йилдирки, шикастланган кўз иккинчи соғ кўзга ҳам таъсир қилиб, парда тушириб қўйди.

— Эҳ, — деди Фёдор қўлини силтаб, — кўнгилга тасалли берувчи сўзлар ҳам жонга тегди. Бири соғ бўлиб, бири нурсизланганига шукур қилиб юрувдим. Наҳотки иккала кўзимдан ажралиб, гўдаклар қатори бўлиб қолдим-а?

... Фёдорнинг руҳий азобларини кўрган Сеня ич-ичидан эзиларди. Баъзан дугоналарига ҳасрат қилиб, кўнглини ёзарди.

— Кўзи кўрмайдиган бўлиб қолди деб ўтираверсанг, ўз-ўзидан очилиб қолармиди. Ҳаракат қилиш, қаратиш керак, — дугоналарининг бу сўзи Сеняга туртки бўлди.

— Тошкентнинг Октябрь районида кўз касалликлари диспансери бор экан. Шу ерга борсак дейман. Фёдор, — деди хотини бир куни.

Ногирон эр ночор рози бўлди. Икковлашиб Тошкентга келишди.

Сеня Фёдорни етаклаб врач олдига кирди.

— Қачондан бери кўрмаяпсиз? — сўради врач.

— Чап кўз 25 йилдан буён, ўнг кўзга бир ярим йил бўлди.

— Қаерда ишлайсиз?

— Чиноз районидаги 1-наслчилик совхозининг 3-фермасида молбоқар бўлиб ишлардим.

— Кўзингизни очамиз, — деди врач дастлабки текширишдан сўнг. — Ҳозир 15-шаҳар клиник касалхонасига йўлланма ёзиб бераман, ўша ерда даволанасиз.

Сеня умр йўлдошини шаҳар касалхонасининг кўз касалликлари клиникасига олиб келди. Палата ва коридорлар ниҳоятда озода, ёруғ. Чўғдек гилам поёндозлар кўзни оламан дейди. Ҳаммаёқ осойишта. Клиникада Фёдор ва хотинини яхши кутиб олишди. Врачларнинг ширин сўзлари Фёдорнинг руҳини тетиклаштириб юборди, Сеня ҳам енгил нафас олди.

Пайшанба куни кечқурун ўрта бўйли, қорачадан келган, бароқ қошли, истараси иссиқ врач Фёдор Богданович Шнайдернинг олдига келиб:

— Эртага жангга ,тайёрмисиз, — деди.

— Қанақа жангга, — жилмайиб қўйди Фёдор.

— Ёруғ дунёни кўриш жангига.

Бемор врачнинг ишонч билан айтган гаплари таъсирида ширин хаёллар оғушида тунни ўтказди.

Тонг отди. Соат ўниккилар бўлганида Фёдор Богданович операция столига ётқизилди. Жарроҳ кўзни операция қилишга киришди. Кўз жарроҳларини медиклар хирургиянинг заргарлари деб бежиз айтишмаган. Санъаткор қўлида тор қандай ўйнаса, Муҳаммаджон ака қўлида ҳам хирургия асбоблари шундай ўйнарди. Бир кўзни очиш бошқа операцияларга нисбатан ғоят масъулиятли, ниҳоятда эҳтиётликни талаб этади. Чунки беморнинг ҳам, даволовчи врачнинг ҳам умиди шу бир кўзда. Бундай вақтда ҳар бир нозик ҳаракатни ўйлаб қилинмаса, киши панд ейиши мумкин. Моҳирлик билан қилинган операция муваффақиятли тугади. Комилов қўлини Фёдорнинг кўзи олдига олиб келиб бармоқларини кўрсатиб:

— Сананг, — деди.

— Бир, икки... беш.

— Яхши. Бир ҳафта ёнбошламай осмонга қараб ётасиз. Бўлмаса кўз бир ёққа оқиб тушади,— деб уқтирди доктор. Беморнинг иккала кўзини боғлаб, палатага олиб киришди. Орадан бир ҳафта ўтгач кўз очилди. Фёдор дунёга қайтадан келгандай қувонарди. Унинг кўзлари ёруғликни, кулиб турган чеҳраларни кўрарди. Нега ҳам қувонмасин. Ахир кечагина ҳеч нарсани кўрмайдиган инсон бугун ҳамма нарсани ўз кўзи билан кўрса, бундан ҳам ортиқ бахт борми кишига. У, зиё бахш этган врачлар билан хайрлашар экан, кўзларида севинч ёшлари ялтиради.

Юқорида ҳикоя қилганимиз клиникада аҳён-аҳёнда учрайдиган мўъжиза эмас. Бундай операциялар тез-тез бўлиб туради. Ана, клиника эшиги ёнида ёш йигит Зайниддин Тожиев чеҳраси доим кулиб турувчи врачга миннатдорчилик билдирмоқда. У ҳуснига доғ бўлиб тушган ғилайнинг халоскори Убайдулла Тошмуҳамедовга юрак сўзларини айтиб, хайрлашмоқда. Ўнбир йилдан буён кўзи ожиз бўлиб келаётган Бекажон Иброҳимова, Латипов, Семенов каби беморлар ҳам шу ерда шифо топдилар.

Ўрта Осиё ва Қозоғистонда энг катта ҳисобланган юз ўринлик бу клиникада беморларни даволаш билан бирга, республикамизнинг турли жойларида ишловчи кўз докторларининг малакаси ҳам оширилади. Чунки бу клиника Тошкент давлат врачлар малакасини ошириш институти кўз касалликлари кафедрасининг базаси ҳисобланади.

— Бизнинг кафедра эшиги илм олами, ўз ҳунаримни чуқурроқ ўрганаман деган ҳар бир врач учун очиқ, қўлимиздан келганча ёрдам берамиз, — дейди кафедра мудири, медицина фанлари кандидати доцент Муҳаммаджон Комилович Комилов.

Умрини инсоннинг нозик аъзоси бўлган кўзни даволашга бағишлаган, ёруғликдан бебаҳра бўлганларга зиё бахш этувчи Муҳаммаджон ака ёш кадрларни тарбиялашга ҳам алоҳида эътибор беради. Ҳозир кафедрада унинг ўнлаб шогирдлари камолга етмоқда. У. Р. Тошмуҳамедов, С. О. Умаров, Қ. Аслонова, Г. В. Долина, Ф. Назиров каби истеъдодли врачлар шулар жумласидандир.

Жонкуяр врач бўш вақтларида ёки лекциядан кейин шаҳар поликлиникаларига бориб, беморларни қабул қилади, врачларга маслаҳатлар беради. Оғирроқ касаллар бўлса касалхона клиникасига ётқизилади. Хуллас даволайди-ю, тинчийди. Ўз билими ва тажрибасини қунт билан бойитиб келаётган М. К. Комилов шу кунларда «Ўзбекистонда кўз травмасининг профилактикаси» деган темада докторлик диссертацияси устида ишламоқда.

Клиника ходимлари доим ижодий изланишда. Беморларга янги-янги препаратларни дадиллик билан қўлланилади. Улар главкома-назла касали ва катарактани (кўзга парда тушиш) операция йўли билан даволашнинг янги усулларини, кўз касалликларини нина билан даволаш хитой медицина усулларини дадиллик билан қўлланмоқдалар. Бу уччала усулни қўлланиш натижалари СССР офтолмотологларининг Тбилисидаги Бутуниттифоқ конференциясида ҳам яхши баҳоланди.

З. ОРИПОВ.

ЎЗБЕКИСТОН МАКТАБЛАРИДА ЎҚУВ ЙИЛИНИ ТАМОМЛАШНИНГ ЯНГИ МУДДАТЛАРИ

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги бу йил мактабларда машғулотларни тамомлашнинг қуйидаги муддатларини белгилади. Барча типдаги шаҳар мактабларининг 1—7-синфларида ўқиш 31 майда тамомланади, шундан кейин 5- ва 6-синфларнинг ўқувчилари 1 июндан 7 июнгача, 7-синфларнинг ўқувчилари эса 1 июндан 14 июнгача ўқув-ишлаб чиқариш практикасидан ўтмоқлари керак.

Барча типдаги шаҳар мактабларининг саккизинчи синфларида ҳамда ўн йиллик шаҳар мактабларининг тўққизинчи синфларида ўқув машғулотлари 26 майда тамомланади, сўнгра 14 июнгача ўқув-ишлаб чиқариш практикаси ўтказилади.

Ишлаб чиқариш таълими ҳам берувчи шаҳар мактабларининг 9 — 10-синфларида машғулотлар 26 майда тамомланади, сўнгра 23 июнгача ўқув-ишлаб чиқариш практикаси ўтказилади.

Қишлоқ мактабларида ўқув-ишлаб чиқариш практикаси куз даврида ўтказилганлигини назарга олиб, ўқув машғулотлари ва ўқув йилини қуйидаги муддатларда тамомлаш белгиланади: 1—4-синфларда — 31 майда, барча турдаги мактабларнинг 5—8-синфларида ҳамда ўн йиллик мактабларнинг 9-синфларида 14 июнда, ишлаб чиқариш таълими ҳам берадиган мактабларнинг 9 — 10-синфларида — 23 июнда.

Ишлаб чиқариш практикаси кузда ўтказилган шаҳар мактабларида ўқув машғулотлари ўқув йилининг тамом бўлишига қадар давом эттирилади.

Ишлаб чиқариш таълими ҳам берувчи ҳамда ўқув йили давомида ишлаб чиқариш практикаси мавсумларда тўлиқ ўтказилмаган қишлоқ мактабларининг 9 — 10-синфларида ишлаб чиқариш практикаси 14 июнгача ўтказилади.

Ўн йиллик ва ўн бир йиллик ўрта мактабларнинг битирувчи синфларида ўқиш 24 майда тамомланади. Етуклик аттестати учун имтиҳонлар ўқитиш ўзбек тилида олиб борилган синфларда 30 майдан 25 июнгача, ўқитиш рус тилида олиб борилган синфларда эса 30 майдан 20 июнгача ўтказилади.

Тошкентдаги Аброр Ҳидоятов номли 14-мактабда таълимни турмуш билан боғлаб олиб бориш учун ҳамма шароит яратиб берилди. Суратда: ўқитувчи Носир Азимов 8-синф ўқувчиси Х. Турсунхўжаевга меҳнат дарсидан топшириқ бермоқда.

Э. Муҳамедов ва М. Устабобоев фотоси.

Институтда янги факультет

Тошкентдаги политехника институти мамлакатимиз халқ хўжалиги учун юқори малакали мутахассислар тайёрлаб берувчи йирик олий ўқув юртларидан ҳисобланади. Институтда тайёрланаётган мутахассисликлар сони ҳам йилдан-йилга кўпаймоқда. Мамлакатимизда гуркираб ривожланаётган техника тараққиёти шуни тақоза қилаётир. 1962—1963 ўқув йилида институтда инженер-физика факультети очилади.

Янги факультет чала ўтказгичлар, автоматика ва телемеханика, кимё саноати ишлаб чиқаришини автоматлаштириш, электрон приборлар каби соҳалар бўйича мутахассислар етиштиради. Шу йилдан бошлаб янги факультетга студентлар қабул қилинади.

Ж. УМАРОВ.

Телефонистка Саида Зиёевадан Калинин районидаги «Ўзбекистон» колхози аъзолари хурсанд. Ўз ишини сидқидилдан бажарувчи бу қиз одамларнинг узоғини яқин қилиш билан колхоз ишлаб чиқаришига ҳисса қўшмоқда.

А. Абалян фотоси.

Районда революция ва меҳнат шуҳрати клуби

Яқинда Янгийўл районида революция ва меҳнат шуҳрати клуби ташкил этишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишга гражданлар ва Улуғ Ватан урушларининг ветеранлари, Октябрь революцияси, колхозлаштириш ва мамлакатни индустрлаштириш учун курашда актив иштирок этган кексалар қатнашдилар.

Бу ташкилий йиғилишда 13 кишидан иборат район революция ва меҳнат шуҳрати клубининг совети тузилди. Бу советга райондаги революция ва меҳнат ветеранлари бўлган кексаларни клубга уюштириш ҳамда уларнинг фаолиятини ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, жамоат ташкилотларига актив ёрдам беришга қаратиш вазифаси юклатилди.

Р. УСМОНОВ.

Чет элларда нима гап

ХУШХАБАР

БУХАРЕСТ, 23 май. ТАСС мухбири К. Кравченко хабар беради: Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг визити тўғрисидаги хабар Руминия Халқ Республикасининг шаҳар ва қишлоқларига тез тарқалди. ТАСС мухбири Бухарестдаги 23 август номли заводда бўлди. Руминиядаги ана шу энг йирик машинасозлик корхонасининг ишчилари совет делегациясининг келишидан ғоят хурсанд эканликларини билдирмоқдалар ва бу визит румин халқининг ҳаётида муҳим воқеа бўлади, деб таъкидламоқдалар. Пўлат эритувчи, Буюк Миллат мажлиси депутати, Руминия Ишчи партиясининг аъзоси Т. Марин барча ишчиларнинг фикр-туйғуларини изҳор қилиб, бундай деди: Бизнинг мамлакатимиз азиз меҳмонларни, хусусан Н. С. Хрушчевни кутиб олиши билан жуда хурсандман. Н. С. Хрушчевнинг номи бутун дунёга машҳурдир. Н. С. Хрушчев тинчлик учун, халқлар бахти учун курашчидир. Н. С. Хрушчев бошчилигидаги партия-ҳукумат делегациясининг Руминияга келиши румин ва совет халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

„ВИСТАВКА УНУТИЛМАС ТААССУРОТ ҚОЛДИРМОҚДА“

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 23 май. (ТАСС). Совет савдо-саноат виставкаси ўз ишини давом эттирмоқда. Кеча Бразилия юстиция ва ички ишлар министри Алфредо Нассер, ташқи ишлар министри вазифасини бажарувчи Ренато Аршер ҳамда расмий маъмурларнинг бошқа вакиллари ва уларнинг ҳамроҳлари виставкани биринчи бўлиб кўрдилар. Меҳмонлар виставка экспонатлари билан батафсил танишдилар. СССРнинг Бразилиядаги элчиси И. С. Чернишев уларга ҳамроҳ бўлди. Виставка директори С. П. Точилин изоҳ бериб турди.

Нассер виставкани кўздан кечириб бўлгач, ТАСС мухбирига бундай деди: Жуда яхши виставка бўлибди. У, кишида унутилмас таассурот қолдирмоқда ҳамда Совет-Бразилия муносабатларини янада ривожлантириш ишида жуда катта роль ўйнаб, халқларимизнинг яқинлашувига ёрдам беради.

Виставка ғоят мароқлидир, деб таъкидлади ташқи ишлар министри вазифасини бажарувчи Аршер. Виставка совет саноати, фани ва умуман совет халқи эришган буюк муваффақиятлардан далолат беради. Мен аминманки, деб давом этди Аршер, совет виставкаси Бразилия халқининг Совет Иттифоқидаги ҳақиқий аҳволни яхшироқ билиб олишига ёрдам беради.

Бразилияликлар виставкага ҳамон зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Реакциянинг виставкага раҳна солиш йўлидаги ҳамма уринишлари батамом барбод бўлди. Гуанабара штатининг губернатори Карлос Ласерда виставканинг хавфсизлигини таъминлаш имконияти йўқ ва шу сабабдан уни ёпиб қўйиш керак, деган гапларни айтганидан кейин федерал маъмурлар виставкага ўз соқчиларини қўйди. Юстиция министри Нассер, виставканинг тўла хавфсизлиги таъминлаб берилади ва у, ўзининг ишини нормал суратда давом эттириши мумкин, деди.

МЎҒУЛИСТОН-СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИНИНГ СЪЕЗДИ ТАМОМ БЎЛДИ

УЛАН-БАТОР, 23 май, (ТАСС). Бугун бу ерда Мўғулистон-Совет дўстлиги жамиятининг учинчи съезди ўз ишини тамомлади. Бу съезд мўғул халқининг улуғ Совет Иттифоқи халқлари билан қардошларча дўстлигини кун сайин мустаҳкамлашга астойдил интилаётганлигини кўрсатган намойишга айланди. Ана шу туйғулар съезд қатнашчилари томонидан Мўғулистон Халқ-революцион партияси Марказий Комитетига ва Совет-Мўғулистон дўстлиги жамияти правлениесига якдиллик билан қабул қилинган мактубларда, Н. С. Хрушчевга юборилган телеграммада изҳор қилинди.

Охирги мажлисда Мўғулистон-Совет дўстлиги жамияти Марказий кенгашига сайлов ўтказилди. Марказий кенгаш ўзининг биринчи ялпи мажлисида Л. Цэндни жамият Марказий кенгашининг раиси қилиб, Б. Бадарч, Б. Лхамсурэн ва Х. Чултэмни раис ўринбосарлари қилиб, С. Цэдэндамбуни масъул секретарь қилиб сайлади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ШУ ҲАМ ИНСОФМИ?

Ҳурматли «Уртўқмоқ»! Ҳасратимизни сенга айтишга мажбур бўлдик. Гап бундай.

Пискент районида санитария-гигиена масаласи ёмонлигини эшитгандирсан, албатта. Ҳа, баракалла, энди унинг туб сабабларини эшит. Кўпгина ташкилот ва муассасалар, айниқса, даволаш-санитария муассасалари, мактаблар, ётоқхоналар ва бошқа ташкилотлар ассенизацион машинага муҳтож эдилар. Ана шундай машинани излаб Олмалиқ ёки Тошкентга бориларди. Минг машаққат билан машина топилса, уни келтириш ва фойдаланиб бўлингач, қайтариб олиб бориб бериш учун тўланган кира ҳақини банк орқали расмийлаштириш мушкул.

Ниҳоят, область ижроия комитетининг ёрдами билан ўтган йилнинг IV кварталида район коммунал хўжалик бўлимига биттагина ассенизацион машина юборилди. Ана энди район аҳолиси, айниқса даволаш-санитария бирлашмаси ходимларининг қувончини кўрсангиз! Энди районимизнинг санитария-гигиена ҳолати яхшиланади, сасиб ётган ахлатларни йўқотамиз, дейишди улар.

Лекин, афсуски, машинага «эга» чиқиб қолди. Дастлаб район коммунал хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Ҳайдаровнинг рухсати олийлари берилмагач, ҳалиги машина ойлаб ўрнидан қимирламади. 1962 йилнинг бошида эса Ҳайдаров кўрсатган «каромат»ларидан кўпчилик таажжубдан ёқа ушлади. Махсус ассенизацион машина бир зумда қайтадан «реконструкция» қилиндида, бочка ўрнига бортли кузов ўрнатилди. Қарабсизки, кузовли машинага айланди-қўйди.

Район коммунал хўжалик бўлимида бунга ҳеч эҳтиёж йўқ эди. Чунки иккита юк ва битта ахлат ташийдиган машинадан ҳам ёлчитиб фойдаланилаётгани йўқ. Тозалаш бўлими ихтиёрига бериб қўйилган машиналар кошкийди ободончилик ва санитария хизматларини қойил қилаётган бўлса! Бу бўлимга район бюджетидан маблағ ажратилади. Лекин қилинган иш харажатни қопламайди. Натижада ўтган йили сметада белгиланган ободончилик тадбирлари бажарилмади, райкомхоз 11 минг сўм қарз бўлиб қолди.

Мана, бу йил ҳам эски ҳаммом, эски тос. Районда ободончилик ва санитария ишларининг аҳволи чатоқ. Юқумли касалликларнинг тарқалишига сабаб бўлувчи ифлос ахлатлар йиғилиб ётибди. Ассенизацион машина эса район коммунал хўжалик бўлими раҳбарларининг узоғини яқин қиладиган ғилдиракли дастёр қилиб қўйилди.

Қимматли «Уртўқмоқ», мана, бор гап шу. Холис айтчи, шу ҳам инсофданми? Энди буёғи сендан, ўзинг тушунтирмасанг, район коммунал хўжалик бўлимидагилар бизнинг тилимизга тушунмаётганга ўхшайдилар.

А. ҚУРБОНОВ,
С. КРОТКИХ,
район молия бўлимининг ходимлари.

„ПЛАНГА КИРИТИЛМАГАН“

Уйчи, Уйҳаёт проездлари Лабзак ва М. Горький кўчаларини бир-бирига боғлайдиган серқатнов проездлардир. Карл Маркс маҳалласининг 2 мингдан ортиқ аҳолиси, 27-болалар боғчасининг кичкинтойлари ҳамда 27 ва — 126-мактабларнинг ўқувчилари ана шу кўчалардан минг машаққат билан қатнайдилар.

Узунлиги 800 метр бўлган бу икки проездни асфальтлаш масаласи йилдан-йилга судралиб келмоқда. Қиш кунларида ана шу ерлардан бир марта ўтган киши иккинчи марта юрмасликка қасам ичиб юборади. Ёз кунларидаги чанг-тупроқ ҳақида гапирмай қўяқолайлик.

Шаҳар ижроия комитети Октябрь район ижроия комитетига ана шу проездларни ремонт қилишни топширган эди. Октябрь район ижроия комитети раҳбарлари эса бу ишни район коммунал хўжалик бўлимининг мудири К. Файзиевга топширди. Ўртоқ Файзиевда нима кўп баҳона кўп. У дейди, бу дейди, хуллас чап беради. Жуда бўлмаса «планга киритилмаган» деб туриб олади. Маҳалла активлари райкомхоз идорасига бўзчининг моккисидай қатнайвериб тинкалари қуриди.

Энди ўртоқ Файзиев бу проездларни асфальтлаш нега йиллик планга киритилмаганини айтиб берса биз қатнаб овора бўлмасдик.

Маҳалла аҳолиси номидан:

Я. Мирюсупов, А. Содиқов, М. Ҳошимов, Ҳ. Низомов, А. Ғуломов.

САЛАН УМРБОД ТУРМАГА ҲУКМ ҚИЛИНДИ

ПАРИЖ, 24 май. (ТАСС). Етти кун давом этган сўроқдан кейин кеча кечқурун Парижда фашист террорчилар ташкилотининг бошлиғи собиқ генерал Салан устидан суд тамом бўлди.

Олий ҳарбий трибунал «айбни енгиллаштирувчи ҳолатлар» бор деб топти ва қўли неча минглаб гуноҳсиз кишиларнинг қони билан беланган Саланни умрбод турма жазосига ҳукм қилди.

ЁЛҒОНЧИ

Қоп-қоп гапни чайнамасдан
ютади,
Пашшани қуш, филни сичқон
этади.
Кўпирганда қўли етар осмонга,
Денгиздан ҳам зумда кечиб
ўтади.
Баъзан-баъзан учрар шундай
«ака»вой,
Чўзғичдайин ишни чўзар
ойдан-ой.
Йиғилишда сўзин бермай, қўл
пахса,
«Бажараман!» Дейди — вақтни
бериб бой.
«Қиш — иссиқ уй» дейишидан
тонмайди,
Баҳорда ҳўл ўтиндайин
ёнмайди.
Ёзда қуёш билан араз,
салқинда...
Куз... Ёлғонни сувдай ичиб
қонмайди.
Лопни эмас, обрўни тер
ёлғончи,
Ўсал бўлдинг.., Қўлингни бер
ёлғончи.
Ёлғончилик ботқоғидан торт
ўзинг,
... Ишчан, ростгўй бўлсанг ким
дер ёлғончи!

Тўлқин РАЖАБИЙ.

ТУЗАТИШ

Газетанинг шу йил 30 апрель сонида босилган Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданлик қонунлари Асосларининг 25 моддаси II қисмини, 26 ва 95-моддаларини қўлланиш тартиби тўғрисида»ги Фармонида ёзилган «ҳовли-жой (ҳовли-жойлар)» деган сўзлар «уй (уйлар)» деб тузатиб ўқилсин.

Телевизор

25 МАЙ

18.00 — «А» класси бўйича СССР биринчилиги учун футбол мусобақаси. «Авангард» (Харьков) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасидаги ўйин олиб кўрсатилади.

Ўзбек тилида: 19.45 — Биз бахтли болалармиз (ўқувчилар учун), 20.05 — КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари ва Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини ривожлантириш вазифалари (телевизион лекторий), 20.25 — Телевизион янгиликлар.

Рус тилида: 20.40 — Республикадаги кекса олий ўқув юртларидан бирида, 21.20 — Телевизион янгиликлар, 21.35 — Тўққизинчи давра (киноповесть).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/V да **Евгений Онегин.**
ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25, 26/V да **Товутдан товуш.**
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бинода) — 25/V да **Зарафшон қизи,** 26/V да **Уч баҳодир.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Ғийбатчилар — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун). НАВОИЙ номли (кундуз соат 1, 3 ва кеч 10-40 минутда).
Она касами — «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).
Салибчилар (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кеч 5 ва 8 да).
Пласа Уникуль — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).
Номаълум ғов — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).
Бизнинг кўчамиз — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10 яримда бошланади)

Зангезур — «ОКТЯБРЬ».
Америка француз кўзи билан — «ВАТАН».
Салибчилар (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли.
Иш ва байрам кунлари — «ФЕСТИВАЛЬ».
Муз устидаги кишилар — КАФАНОВ номли.
Қораловчи гувоҳ — ПУШКИН номли.
Номаълум ғов — ТЕЛЬМАН номли.

ИЛҒОРЛАРДАН ОЛ ИБРАТ

Заготскот эшигида ҳаддан ўта мол тирбанд.
Торозига келтирдилар тўрт буқани занжирбанд.
Бир-биридан ўта семиз, лорсиллайди саърини,
Ўмровига қулоч етмас, фил тўшидай яғрини.
Ола буқа торозига тушди тоғдек гурсиллаб,
Атрофига боқар эди, ўз вазнини кўз-кўзлаб.
Бир тонна-ю, бир юз келди, молбоққаннинг
вақти чоғ,
Чунки тарғил, қашқа човкар, оладан чўнг
вазминроқ.
Бу холатни кўриб турган чамбар шохли бир
ҳўкиз,
Хижолатдан ётиб олди, торозидан буриб юз.
Уни боққан Дўнанчакки, «тур» деб тортди
турмади.
Тарсиллатиб саваса ҳам саркаш ҳўкиз юрмади.
Қора тўқол яқин келиб, деди мунча талтайдинг,
Навбатимиз ўтаяпти, нима учун ётволдинг?

— Кўраяпсанми, олабуқа менинг билан тенг
ёшда.
Нима учун мен ўшандан беш баравар кам тошда!
Хароб этган мени ўша, суллоҳ Дўнанчакидир.
Йўл устида чўзилишим, унга тазир даккидир.
Чамбаршохни қовурғасин ушлаб кўриб
приёмщик
Афсусланиб «аттанг» деди, тепа сочи бўлиб тик.
Буни қара, тоқирагир оёқлари, иссиқ жон,
Бу хил молни Заготскот қабул қилмас ҳеч
қачон.
Ҳув, анави буқа боққан ёш йигитдан ол ибрат!
Ҳалол меҳнат самарасин гаштини сур,
қойиллат.
Изза чекиб Дўнан чакки, ўз айбини фаҳм этди,
Молларини бўрдоқига боқиш учун аҳд этди.

Ж. АСОМИДДИНОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») —орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими —34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими —25885. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор —26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
Р. 00973. Нашр. Г. — 1598.